Ao. 1821.

[No. 4.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, den 27sten JANUARI, 1821.

Publicatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo aan de Hooge Regering is gebleken dat het vestigen van handels etablissementen en het oprigten van pakhuizen, zoo door Europeanen als anderen, op plaatsen welke zijn gelegen buiten het dadelijke toezigt der plaatselijke autoriteiten, veelal de strekking heeft, om aan den Inlander, op eene middelijke wijze, de vrije beschikking over zijn product te ontnemen, om tevens het doen van voorschietingen op het gewas te bevorderen, en om in allen geval den Inlander terug te houden van het voeren van zijn product naar die plaatsen, alwaar eene vrije en ruime mededinging, de hoogste prijzen belooft; en dat het mitsdien noodig is, te dezen aanzien eenige voor de Inlandsche bevolking beschermende bepalingen intevoeren;

Zoo is het, dat Wij hebben goedgevonden en verstaan, bij deze Onze openbare publicatie aan een ieder, wie hij zij, te verbieden om, zonder eene speciale schriftelijke vergunning van de plaatselijke autoriteiten, op eenigen afstand van de gewone verblijfplaatsen der residenten, pakhuizen opteslaan, of handels etablissementen opterigten, dan wel de reeds bestaande te laten stand houden en voortduren, sub pœne dat een ieder die zal bevonden worden tegen dit verbod te hebben gehandeld, zal onderworpen zijn, aan zoodanige arbitraire dispositie, als het Gouvernement, in elk geval, zal oorbaar achten; wordende echter van de bovengemelde restrictie bij deze expresselijk uitgesloten, de pakhuizen die de Inlanders, dan wel de bezitters van particuliere landen, oprigten tot bewaring van hun product, en welk mitsdien bij voorduring, zonder verhindering, zullen mogen worden opgeslagen, mits, in het laatste geval, bij uitsluiting tot het voormelde oogmerk dienende, en gelegen zijnde binnen de limieten derzelve landerijen.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alomme worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chineesche talen.

Lasten en bevelen voorts dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den negenden januari des jaars een duizend acht honderd een en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade,

De algemeene secretaris.

J. C. BAUD.

Publicatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten.

In overweging genomen hebbende, het misbruik dat niet zelden gemaakt wordt van den ongehinderden toegang tot de Preanger Regentschappen, thans aan alle ingezetenen toegestaan, en daarin, tot handhaving van het thans nog in die residentie bestaande stelsel van administratie, op eene krachtdadige wijze willende voorzien.

Hebben goedgevonden en verstaan, te bevelen en te bepalen, gelijk Wij bevelen en bepalen bij deze, dat het van nu af aan, aan geen Europisch ingezetene zal vrijstaan, om zonder exprèsse te hebben verkregene schriftelijke vergunning van den Resident der Preanger Regentschappen, zich of op die residentie handel te drijven, nogh zich aldaar optehouden, van welk verbod echter blijven uitgezonderd de bezitters van aldaar gelegene landgoederen, die bij voortduring, voor zoo ver zulks wettiglijk geschieden kan, vrijelijk zullen mogen beschikken over de producten hunner landen, en op dezelve hun verblijf mogen blijven vestigen, en onder dien verstande voorts, dat het bovenstaande verbod niet aan personen, van behoorlijke passen voorzien, beletten zal, om door de residentie der Preanger Regentschappen te reizen, mits zich niet verwijderende van den grooten weg, en zich nergens, langer dan noodig is, ophoudende, alles sub. pœne van zoodanig arbitraire dispositie, als het Gouvernement in elk geval, naar gelang der omstandigheden van de contraventie, zal vermeenen te behooren.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd op alle plaatsen waar zulks gebruikelijk is.

Lasten en bevelen voorts dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den negenden januari des jaars een duizend acht honderd een en twintig.

VAN DER CAPELLEN.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De algemene secretaris

J. C. BAUD.

BENOEMINGEN.

CIVIELE.

Algemeene Secretarie.

Tot hoofd-kommiesen, Mr. *J. Schnelter*, ambtenaar der 2de klasse, en *G. Opderheiden*, thans kommies-expediteur.

Tot kommies-indexmaker, de kommies der 1ste klasse, *M. H. le Roux*.

Tot kommies-expediteur, de 2de kommies *P. E. Raadt*.

Tot kommies der 1ste klasse, *J. E. Niemann*, tot dus verre 2de kommies.

Tot kommies der 2de klasse, *B. J. Wetselink*, tot dus verre 1ste klerk.

Tot president van het kollegie van boedelmeesteren te Batavia, *C. Lijnis*, tot dus verre lid in hetzelve collegie.

Bij het departement van landbouw, kunsten en wetenschappen zijn benoemd,

H. Kuhl en *J. C. van Hasselt*, speciaal om werkzaam te zijn tot de uitbreiding der wetenschappelijke kennis van de voortbrengselen der natuur in de Nederlandsche Oost Indische bezittingen.

G. van Raalten, tot ontleedkundige, en ... *Keultjes*, tot kunst-teekenaar.

Tot boekhouder bij de marine pakhuizen te Sourabaija, *W. Schoon*, ambtenaar der 4de klasse, in plaats van *G. W. Scho*, overleden.

Residentie Banka.

Tot algemeene kassier den tegenwoordigen boekhouder, *A. J. Engelen*.

Tot boekhouder, *J. D. Castell*.

Tot assistent pakhuismeester, *J. W. Bierschil*, tot dus verre klerk.

MILITAIRE.

STAF VAN DEN GENERAAL-MAJOOR KOMMANDANT DER INFANTARIE EN KAVALLERIE.

De majoor Baron *van Zuijlen van Nijevelt* als fungerend chef van denzelven.

GENEESKUNDIGE DIENST.

Hospitaal Weltevreden.

Tot apothekar der 3de klasse, *J. D. van der Sleesen*.

19de Bataillon infanterie.

A la suite, de 2de luitenant, *H. W. Bland*.

20ste Bataillon infanterie.

Tot adjudant majoor, de 1ste luitenant, *Koelman*.

22ste Bataillon infanterie.

A la suite, de kapitein, *Gerard*.

24ste Bataillon infanterie.

A la suite, de 2de luitenant, *C. L. Jidot*.

26ste Bataillon infanterie.

A la suite, de luitenant kolonel, *Burer*.

Regement huzaren no. 7.

A la suite, de luitenant kolonel, *W. J. J. L. de Stuers*, en provisioneel kommandant van Souracarta.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 21 — Z. M. korvet het Zeepaard, kapt. luit. *A. Reijns*, van Toboali, den 11 januari.

— 22 — Z. M. schoener Calipso, 1ste luit. *J. H. B. van Kerv.l*, van Banka's zuid oostkust, den 20 jan. met verlies van ankers, touwen en hoorntjes. — Engs. schip Indian Trader, *J. Ford*, van Bengalen, Polo Pinang, Malacca, Sincapora en Muntok, den 28 nov. 1820, passagiers, mev. Ford, jufv. Williams, de heeren *S. G. Braham*, Milton, *J. Leigh*, *J. Carapet*, *J. J. Elias*, *C. Chator*, *P. Shappan*, *A. Saloman*, en vier gevangenen.

— 23 — schip Jacoba, Skitter, van Muntok, den 20 jan. 1821, passagiers, majoor Hengst, en de officieren van den Prins Prang Wedono, met zijn gevolg.

— 24 — Amerik. schip Generaal Hamilton, *S. B. Bacon*, van Hamburgh, den 4 oct. 1820. — schip Maria, *J. Sunden*, van Lwid..., den 24 sept. passagier, de heer Smids.

— 25 — Eng. schip Mary, *J. Brown*, van

Calcutta, Polo Pinang en Malakka, den 1sten dec. passagier, de heer J. C. Smith.

Vertrokken.

Jan. 19 — *Amerik. brik Nautilus, Carrim, naar Sourabaija. — Z. M. kanonneer-boot No. 17, luit. D. H. Kolff, jr. naar dito.*

— 21 — *schip Elizabeth Johanna, W. Lucas, naar Indramaijo. — Eng. Marij-ann, F. Young, naar London. passagiers de heeren Fortelesse, Dormer, Oliphant, J. Hicks, J. Bellanij, en fam.*

— 23 — *schoener Hockile, Jong Hengbouw, naar Grisses. — Brik Lembee Sarie, Moht. Miera Lebee, naar Sourabaija.*

— 24 — *brik Marlock, Sarief Abdulla bin Oessen Segaff, naar Cheribon, en Samarang.*

— 25 — *schip Java, A. Schott, naar Sourabaija, passagier de heer G. Gijsing.*

— 26 — *schip Maria, Sech Parhan, naar Cheribon, en Samarang.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Wagt-Schip—*Tromp*; Korvet—*Zeepaard*; Schoener—*Zeemeeuw, Calijpso*; Kanonneer-booten—*No. 21*; Schepen—*Het Schoon Verbond, Antoinetta Jacoba, Elizabeth, De Graaf Bulow, De Gezusters, Wilhelmina, Arienus Marinus, Emerentie, De Generaal De Kock, Concordia, Habsoen, Mohabar, Helena Christina, Mercure, Middelburg, Cornelia, Admiraal Buijskes, Resolutie, Flora, Emile, Batavia, Baron van der Capellen, Henrietta Elizabeth, Kumbang Jatie, Nieuwe Zeelust, Fortitudo, Race Horse, Rosalie, Fatal Rachman, Fannij, Jacoba, Maria*; Brikken—*Japara, Fannij, Ingsoen, Goanlie, Tjoempo, Maria, Hopfing, Japier, Ingthaij, Cornelia, Experiment, Bianhong, Nordloh, Dijkzigt, De Hoop, Jorina*; Schoeners—*Vengsient*, Sala Sala—*Martha*; Eng. Schepen—*Biary, Indus, Fort William, Staketby, Lord Wellington, Coromandel, Indian Trader, Mary*; Dito. Brikken—*Harriet, Pallas, Fanny*; Portugeesche Schip—*Navio S°. Reido Reim Unidos* Dito. Brik—*Asumpcaõ*; Amerik. Schepen—*Thomas Wilson, William, Rousseau, Helvetius, Clide, Generaal Hamilton*; Dito. Brik—*Vancouver*; Maleische Schip—*Shawallun.*

SAMARANG.

Aangekomen.

Jan. 18 — *Amerik. schip Patterson, N. Pearce, van Batavia, Passagiers, de heeren J. G. Kilian, G. Maclaine, W. Hodges, Cumming, J. Evans, J. Thomas, Perreud en een Europeesche vrouw en kind. — dito schip Fame, C. Reijnolds, van dito, passagiers, de luitenant kolonel Kraijenhoff, vrouw en kinderen.*

Vertrokken.

Jan. 15 — *schoener La Modeste, D. S. Cochrane, naar Sourabaija, passagier, de heer J. Doofer.*

— 20 — *schoener Molucca, T. S. Perry, naar Sourabaija.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Schoener—*No. 16*; Schepen—*Hunter, Evertse, Pekin, Jonge Pieter, Prince Blucher*; Brikken—*Johanna Maria, De Goede Voornemens, Helena, Aglaija, Elizabeth, Jacoba Ambrosina, Hendrik, Jacoba Aletta, Geertruida, Johanna, Maria Charlotta, Elizabeth, Pieternella, Maxima*; Schoeners—*Eliza, Johanna Elizabeth, Dorothea*; Chaloupen—*Pamela, Emma*; Engs. schip—*William Neilson*; Amerik. Schepen—*Messenger, Marimack*; id. Brik—*Ellen Douglas*; Arab. Brik—*Joseph*; 1 Chaloup—*Cheribon*; Maleische Brik—*De Goede Hoop*; id. Schoener—*Roman Tjieta*; id. Sala Sala—*Boejang Slamat*; Chineesche Brikken—*Tjiengsoen, De Zwaluwe, Hohien, Joanna, ... geveerd door den inl. bootsman Pa Cerima*; id. Schoeners—*De Hoop, Pamalang*; id. Chaloup—*Haphin.*

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Jan. 18 — *brik Elizabeth, D. M. Lennan, van Sumanap, den 13 jan. passagier, de heer G. Ford.*

— 19 — *schip Clara, L. Denecker, van Batavia, den 16 jan.*

Vertrokken.

Jan. 14 — *schoener Haphin, Tjing Singko, naar Timor.*

— 17 — *schoener Sophia, C. Purnell, naar Amboina, passagier, de heer Rundberg.*

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. Korvetten—*Eendragt, Venus*; Brik—*Jacoba Elizabeth*; Schoeners—*Schildpad, Emma*; Kanonneer-booten—*No. 23 en 24*; Schepen—*Mastore, Clara*; Brikken—*Willem Johan, Zaidie Pontianak, Francina, Aurora, Tamba Beijo, Tikseeng, Anna, Bosang Besie, Fatal Carrim, Bages Salam, Elizabeth*; Schoeners—*Rose, Santsa, Marij, Dasher, Phenix, De Hoop*; Kotter—*De Goede Hoop*; Eng. schip—*Nephtune*; dito. Brik—*Alert*; Portugeesch Schip—*Viagante*; Amerik. Schip—*North Point.*

Schepen Straat Sunda doorgezeild.

Ingezeild.

Jan. 23 — *schip La Maria, J. Sugdent, van Londen naar Batavia.*

Uitgezeild.

— 22 — *Eng. O. C. schip Warren Hastings, Lockens, van Canton den 6 dec., naar London. — dito Ladij Cambell, Marquis, van Canton den 6 decem. naar London, passagiers, de heer P. Siberg en familie, de heer Reijnst, mejufv. Perez en de persoon A. van St. Anneland.*

BATAVIA, *den 26sten januari* 1821.

Berigten van Banka ontvangen, stellen ons in staat om eenige mededeeling te doen van den voortgang der militaire operatien op dat eiland ten aanzien der muitelingen, welke de rust aldaar bij voortduring trachten te storen.

De kapitein *le Jean*, kommandant van de militaire expeditie in de oostkust van Banka, ontving op den 20sten december jl., bij dezelfs aanwezen te Soengi Liat; tijding dat de muitelingen den wil hadden om een aanval op Koba in de nabijheid van Parkel Pinang te wagen, en beraamde dadelijk de noodige maatregelen, om het garnizoen van Koba tot het bieden van eene goede tegenstand te ondersteunen.

Den 23sten december, arriveerden de kapitein *le Jean*, de 1ste luitenant *Keijl*, de kapitein *Weinrich* en de 2de luitenant *Hartman*, benevens 44 Europesche manschappen, te Koba, dan, noch op dien dag, noch op den 24 en 25sten daar aanvolgende, iets van de roovers vernemende, besloot de kapitein *le Jean* om eenige informatien nopens de positie van Nieri intewinnen, alwaar de roovers eene nieuwe benting hadden aangelegd.

Den 26 december, vertrok de kapitein *le Jean*, met deszelfs onderhebbend detachement, dat inmiddels met 28 amboinezen en 11 javanen was versterkt geworden, in gezelschap van den *Bantin Ladie* naar de kanten, alwaar de roovers hunne benting hadden aangelegd.

Den 29 december des morgens, ontmoette men de eerste benting, omtrent 5 uren van Nierie, welke door den kapitein *Weinrich*, de voorhoede kommanderende, in stilte wierd ingenomen.

De expeditie naar Nierie voortgerukt zijnde, arriveerde weldra ter bestemde plaats, alwaar zij eenigen tegenstand bij de roovers ontmoette; de kapitein *Weinrich* en de 2de luitenant *Keyl* rukten desniettemin met de voorhoede voorwaards, en deden al dadelijk de stormmarsch slaan, waarna men binnen de benting geraakte; de roovers zich thans door de vlucht moetende redden, verloren eenige dooden en gekwetsten bij het passeren der rivier, waarna zij zich in het daaraan grenzende bosch begaven en verdwenen.

SPANJE.

MADRID, *den 8 aug.*

Volgens berigten uit onderscheiden provincien, zegt *El Constitucional*, schijnt het zeker, dat het nieuw sijstema het ware doel der verlangens van alle Spanjaarden is. Men merkt de constitutie aan, niet als eene gevaarlijke nieuwigheid, maar als eene oude instelling, op welke het despotismus inbreuk gemaakt had, en beschouwt haar des te kostbaarder in de tegenwoordige omstandigheid, daar zij gemaakt is door mannen, welker standvastigheid aan Europa den gang heeft geschetst, die men, ter verbreking van de tirannij, door de beguicheling der overwinning ondersteund, te volgen had.

De geestelijkheid, welke sommige beschuldigen van zich, te midden van den staat, af te zonderen, en welker afzondering de zelfliefde van anderen streelt, is, in ons land, het model van alle deugden. De kwaadwilligen hadden zich gevleid, om Galicie het tooneel van burger oorlog te zien worden; doch de monniken van la Coruna hebben zich belast met het volk wegens deszelfs ware belangen in te lichten, door hetzelve liefde voor eene wijze en constitutionele vrijheid in te boezemen.

Te Kadix heeft de pastoor van el Rosario, zoo vermaard door de hoedanigheden, die hem onderscheiden, als wegens de vervolgingen, welke hij van de vijanden der wedichting heeft moeten ondergaan, volgens de bevelen des Konings, en op de uitnoodiging, welke hem door den bisschop daartoe gedaan is, de constitutie aan zijne onderhoorigen beginnen uit te leggen. Alle de scholen van Pampeluna wedijveren met elkander in de uitlegging der constitutie. In een woord, de groote meerderheid der Spanjaarden ontwikkelt, ten behoeve der nationale vrijheid, denzelfden ijver, hetzelfde vuur, waarmede zij zich tegen de vreemde overweldiging verzet hebben.

(*Staats Courant.*

KERKELYKE STAAT.

ROME, *den 29 juli.*

Te Ancona worden magazijnen opgerigt en de vestingwerken dier stad worden versterkt. Deze maatregelen schijnen de komst van een korps hulptroepen aan te kondigen, maar welke het volk zeer verlangt, aangezien wij geene genoegzame middelen bezitten, om ons tegen eenen aanval van onze gerevolutioneerde naburen te verzetten. Reeds beklaagt men zich, in de gemeente van Frosinone en andere nabij het Napolitaansche grondgebied gelegen gemeenten, over de verschijning van verdachte lieden, welke tot eene talrijke bende roovers schijnen te behooren.

De republikeinsche of municipale regeringen, welke de Carbonari te Benevento en te Ponte Corvo hebben aangesteld, vechten te zamen, en men voedt de hoop, dat de noodzakelijkheid de inwoners zal nopen, om de bescherming van het gouvernement op nieuw in te roepen.

Een brief van Napels, van den 25sten, meldt, dat het volk van Cagliari, in Sardinie, de bijeenroeping der Staminl, of orden des koningrijks, gevorderd had.

(*Staats Courant.*)

BEIDE-SICILIEN.

NAPELS, *den 24 juli.*

Men verneemt, dat de ingezetenen van Messina de tijding, dat de Koning den constitutionelen eed heeft afgelegd, met de grootste geestdrift ontvangen hebben.

Het dagblad der Beide Sicilien bevat nog de volgende proclamatie:

„ *Ferdinand I*, enz.

„ *Francisco*, hertog van Calabrie erfprins, vicaris-generaal.

„ INWONERS VAN PALERMO!

„ Gij, die ik mijne kinderen noemde, gij zijt de eerste geweest, om u, tegen de edele grondbeginsels, welke uwe natie steeds gekenmerkt hebben, aan muiterij en oproer over te geven. Gij hebt in een oogenblik uwe pligten van burger en als natie verraden. Gij zijt tegen uwe belangen, tegen die der publieke zaak, werkzaam geweest. Het treurigste voor mij is, dat gij, nauwelijks van mij gescheiden, vóór dat gij mijne ontwerpen voor de vermindering uwer belastingen, en voor de verbetering van uwen toestand, wist, mijne bestendige toegenegenheid, en de opofferingen, welke ik voor u gedaan heb, hebt vergeten. In plaatse van de betuigingen van liefde en getrouwheid, welke gij mij steeds gegeven hebt, aan valscheid toe te schrijven, wil ik liever uwe dwaling aan de trouwloosheid uwer opstokers wijten; doch er bestaat geen kwad, waar voor geen hulpmiddel is. Keert tot de orde, tot den eerbied voor de wetten en tot de gehoor zaamheid aan den Koning terug. Mijn hart gevoelt zich eenigzins van de diepe smart, waarmede het doordrongen is, geweest, bij het aanbieden van vergiffenis aan u, verligt.

„ Wacht u, te volharden in de ijsselijkheden eener revolutie. Bedenk dat zij u verder, dan gij zoudt willen, wegslepen zal. Indien gij van gedachten zijt, dat er iets aan uw geluk ontbreekt, stelt dan vertrouwen in mij. Ik heb zulks verdiend. Volgt het voorbeeld van uwe napolitaansche broeders na; zij zullen u zeggen, of de voornemens des Konings, of de mijne aan hunne wenschen beantwoorden. Ik wensch te weten, wat het best voor uwen toestand, voor de veiligheid en den roem der natie geschikt is. Doch mijn hart zal tot u niet wederkeeren, indien gij de schandelijke rol van rebellen niet verlaat. Legt de wapenen af; noodzaakt mij niet, om tot maatregelen over te gaan, die voor mijn hart smartelijk zouden zijn; onderwerpt u aan de wetten en aan de regering; wascht uwe misdrijven in tranen van berouw af. Ik beloof u plegtig een algemeen pardon; ik zal niemand voor daden van opstand, zelfs de aanstokers niet, doen opsporen, indien gij, zoodra gij mijne stem gehoord hebt, de vreugde gevoelt, van mijne liefde zoo 's elks beantwoord te hebben."

(*Staats Courant.*)

den 31 juli.

Bij een decreet van den 26sten juli, wordt de vrijheid van de drukpers vastgesteld en de censuur afgeschaft. Bij dit decreet is deze vrijheid echter aan eenige beperkingen onderworpen, als aan een verbod, om proclamatien te drukken, aanplak-biljetten te vervaardigen, ge-

schikt, om, zoo het napolitaansche volk, als de naburige volken, tot oproer aan te zetten; om iets te mogen schrijven, strijdig met de zuivere leerstellingen der Katholieke kerk; om eenig theologisch werk hoegenaamd te mogen uitgeven, zonder dat hetzelve te voren aan de theologische faculteit onderworpen is geweest; om van de revolutie en van de mannen die dezelve hebben te weeg gebragt, te spreken; (op dit laatste verbod zijn de zwaarste straffen gesteld), enz., enz.

Alhier zien twee nieuwe dagbladen het licht; *de onpartijdige* en *de stem der eeuw*. Alle onze dagbladen zijn opgevuld met decreten van allerlei aard. Men heeft berekend, dat ons gouvernement er, sedert de laatste twintig dagen, meer uitgevaardigd heeft dan gedurende de jongst verloopen vijf jaren. Gemeenlijk worden er negen of tien per dag uitgevaardigd.

(*Staats Courant.*

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 11 *augustus.*

Het schijnt thans zeker, dat Parijs, naar den kant van het zuiden, uitgelegd of vergroot zal worden. Reeds zijn eenige bouwmeesters bezig, om het plan van den nieuwen omtrek op te maken.

Een brief aan een koopmanshuis te Parijs meldt, dat het dorp Pizzo, alwaar *Murat* gevangen gemaakt en dood geschoten is, geheel geslecht is, en dat er, op de plaats, waar hetzelve gestaan heeft, eene kolom zal worden opgerigt.

(*Staats Courant.*)

den 18 *augustus.*

Volgens het verslag van den Minister van marine telt de fransche zeemagt thans 50 liniesschepen, 31 fregatten, 13 korvetten, 25 brikken, 69 goeletten en kleinere vaartuigen; op stapel staan tien liniesschepen; en binnen zes jaren zal deze magt met 23 liniesschepen en 17 fregatten vermeerderd zijn. In dienst zijn 2 linie schepen, 7 fregatten, 7 korvetten, 13 brikken en 11 goeletten.

(*Haarl. Courant.*

den 20 *augustus.*

Heden ochtend, is het gerucht algemeen; dat er eene zamenzwering is ontdekt tegen den Koning, het Koninklijk geslacht en de veiligheid van den Staat; dat gisteren avond verscheidene zamengezworenen in verzekerde bewaring zijn genomen, en dat daar door het komplot, voor deszelfs uitbarsting, is verijdeld. Dit gerucht wordt bevestigd door het navolgend verslag van den *Moniteur:*

„ Sedert eenigen tijd is de regering onderrigt geworden, dat men strafbare pogingen aanwendde, om de troepen in opstand te brengen; zij was intusschen verzekerd, dat de goede geest, welke de fransche soldaten bezielt, de aanslagen van eenige lieden, die steeds gereed zijn, om hunne eer en de rust van hun vaderland aan hunne hoogmoed en hebzucht opteofferen, zoude verijdelen; zij gaf naauwkeurig acht op derzelver daden. Deze onzinnigen hebben in de daad geloofd, dat zij in staat waren, om den troon en de behoedende instellingen, welke Frankrijk aan zijnen Koning verschuldigd is, om verre te werpen. Een zeker aantal officieren en onder-officieren, van de korp en te Parijs in bezetting, zijn verleid geworden. Onder de koninlijke garde heeft men zelf eenige gevonden, welke zich in de zamenzwering hebben laten medeslepen.

„ Gisteren avond waren deze officieren voornemens, om zich naar de kazernen te begeven, de soldaten te vereenigen, naar het paleis onzer Koningen te rukken en aldaar een persoon van het geslacht van Buonaparte als Souverein uit te roepen; doch verscheidene, welken men verraderlijke voorstellen had durven doen, aarzelden niet, om het komplot, 't welk op het punt stond, om uittebarsten, aan hunne opperhoofden kenbaar te maken. Zij, welke aan deze misdadige zamenzwering deel hebben genomen, zijn door de gendarmerie in verzekerde bewaring gesteld.

„ Het schijnt, dat het oogmerk der zamengezworenen was, om zich van het kasteel van Vincennes meester te maken. Omtrent drie uren in den achtermiddag is aldaar brand ontstaan, welke echter al spoedig is gebluscht. Men veronderstelt, dat deze brand met opzet is verwekt, om verwarring te veroorzaken en eene overrompeling gemakkelijk te maken.

„ Frankrijk heeft regt te verwachten, dat een dergelijke aanslag gestraft zal worden op eene wijze, welke alle degenen kan verschrikken, die, eed en pligt vergetende, de wapenen, hun gegeven ter verdediging van de maatschappelijke orde, tegen dezelve keeren. Men mag niets verzuimen, om de aanleggers en medepligtigen te bereiken van eene zamenzwering, welke, tegen den troon en de grondwet gerigt, elk lid der natie in zijn gevoel en dierbaarste regten aantast.

„ Het hoogste gerigt, dat, 't welk het charter, met eene heilzame voorzorg, belast heeft met de zorg, om de aanrandingen van de zekerheid van den Staat te verijdelen, zal voorzeker regt moeten spreken over de grootste misdaad, welke door wetten kan worden gestraft. Verheven boven allen invloed, of inblazing, zal dit achtbaar geregtshof, beter dan eenig ander, de onschuld kunnen erkennen en de kwalijk gegronde achterdocht doen verdwijnen; even gelijk het de schuldigen, wie het ook zouden mogen wezen, zal treffen. De stad Parijs geniet eene volmaakte rust; de burgers hebben terzelver tijd het bestaan van het komplot en de gevangeneming der aanleggers vernomen."

Naar aanleiding van dit berigt, op heden gedagteekend, denkt men, dat deze gewigtige zaak voor het geregtshof der Pairs zal worden gebragt; 't welk, ingevolge zijne instelling, van alle misdaden van hoog verraad kennis moet nemen. Zoo ver de zaak deze ochtend algemeen bekend kan zijn, bespeurt men veel verontwaardiging over dergelijke hoogstmisdadige komplotten, te midden van de rust en kalmte, welke de hoofdstad sedert eenen geruimen tijd geniet, en alle regtgeaarde vrienden eener redelijke vrijheid wenschen en verlangen, dat het buonapartiaansche kwaad, 't welk door sommige of al zeer verkleind of wel geheel in twijfel wordt getrokken, en 't welk in zijne aanslagen rust noch vrijheid kan bedoelen, tot in den grond worde aangetast en uitgeroeid. Tot nog toe worden de namen der personen, in deze zaak betrokken en in hechtenis genomen, niet in 't openbaar opgegeven.

(*Haarl. Courant.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den* 11 *augustus.*

De volgende memorie is, sedert twee dagen, in de engelsche dagbladen verschenen. Wij zullen onze lezers eene kopij daarvan mededeelen; welke wij als zeer naauwkeurig kunnen beschouwen.

Memorie, aan alle de russische ministers; met opzigt tot de zaken van Spanje, toegezonden.

De ridder *de Zea Bermudez* heeft aan het keizerlijk kabinet eene nota doen toekomen, wegens de gebeurtenissen, welke op het Schiereiland hebben plaats gehad, en die ons reeds, door de berigten, ons, door onze agenten bij de vreemde mogendheden, toegezonden, kenbaar geworden waren.

De heer *de Zea* bepaalt zich in die stuk met ons te verwittigen, dat de constitutie, door de cortes, in het jaar 1812, geprommulgeerd, door den Koning is aangenomen, en b ruigt het verlangen, om te weten, hoedanig de Keizer over deze regeringsverandering geoordeeld heeft. Indien men den afstand in aanmerking neemt, welke ons van Spanje scheidt, en van de staten, welke het best in de gelegenheid zijn, om den aard der ongelukken, waarmede hetzelve bedreigd wordt, te doorgronden, zal men gemakkelijk ontwaren, dat de positie van het keizerlijk ministerie, met betrekking tot de spaansche vertegenwoordiging, moeijelijk en netelig was.

De revolutie van het Schiereiland trekt de aandacht der beide wereld deelen tot zich; de belangen, waarover dezelve zal beslissen, zijn de belangen van het geheel; en, indien ooit de Keizer gewenscht had, dat het oordeel zijner bondgenooten hem tot regeling zijner gevoelens zou hebben kunnen strekken, is het zeker op het oogenblik geweest, dat de nota van den ridder *de Zea* aan Z. M. de verpligting oplegde, om zich te verklaren over eene gebeurtenis, welke misschien het noodlot van alle beschaafde volkeren in zich bevat. Deze verpligting bestond nogtans; dezelve bestond, daar, in onze dagen, ieder onderwerp van twijfel een wapen voor de kwaadwilligheid wordt.

De noodzakelijkheid, om den ridder *de Zea* te antwoorden, was dus onvermijdelijk; doch, in deze groote aangelegenheid, scheen het natuurlijk, dat, alvorens een oordeel te vellen, de Keizer het doel in aanmerking nam, dat de verbondene hoven zich, in hunne betrekkingen met Spanje, voorgesteld hadden; dat hij de wenschen raadpleegde, welke zij aan dezelfde mogendheid hadden te kennen gegeven, en dat bij tot rigtsnoer zijner eigene staatkunde, de gronden der europesche staatkunde nam. Dit is hetgeen Z. M. heeft behooren te doen; dit is het, wat Hoogstdezelve gedaan heeft.

Sedert den jare 1812, heeft meer dan eene diplomatieke akte de edelmoedige bezorgheid aan den dag gelegd, welke de verschillende hoven van Europa bestendig voor Spanje koesterden. Zij juichten de edele volharding toe, met welke deszelfs onverschrokken inwoners het vreemde juk afwierpen. Zij deden hulde aan hunne wijsheid, toen zij de dierbaarste belangen hunnes vaderlands, de belangen van derzelver onafhankelijkheid, om de constitutionelen troon schaarden. In een woord, van het tijdstip af, dat de Voorzienigheid *Ferdinand VII*, te midden zijner volkeren terugbragt, hielden zij niet op, te erkennen, dat alleen onwrikbare instellingen in staat waren, om de oude spaansche monarchie op derzelver grondvesten te verzekeren.

De verbondene Souvereinen deden meer. In den loop der lange onderhandelingen wegens de geschillen over Rio de la Plata, en ter bevrediging der kolonien, deden zij genoegzaam blijken, dat die instellingen niet meer een middel van vrede en geluk zouden wezen, wanneer dezelve, in plaatse van, door welwillendheid, als eenen vrijwilligen afstand te zijn toegestaan, door zwakheid, als laatsten maatregel van behoud, aangenomen zouden zijn geworden.

Laten wij, van eenen anderen kant, de groote transactien ondervragen, welke het europische verbond hebben daargesteld.

Welk was het doel der verbindtenissen, welke de 3—15 november 1818 heeft zien vernieuwen?

De verbonden Mogendheden hadden als toen de laatste sporen der revolutie in Frankrijk uitgewischt; doch deze revolutie scheen gereed te zijn, om nieuwe ongelukken te doen ontstaan.

De verpligting der Monarchen en hun oogmerk was dus, te beletten, dat hetzelve onweder, van denzelfden gezigteinder komende, voor de derdemaal Europa niet kwame verwoesten.

Middelerwijl, als of de ongerustheden, welke de toestand van Frankrijk verwekt heeft en nog verwekt, niet voldoende waren, even als of de gouvernementen en de volkeren, nog ze. weinig twijfel over derzelver toekomst zagen zweven, de geest des kwaads moest een nieuw schouwtoneel uitkiezen. Spanje moest denzelven, op zijne beurt, een vreeselijk offer brengen. De revolutie is alzoo van bodem veranderd, doch de pligten der mogendheden zijn niet veranderd van aard, en het gewigt van den opstand is niet minder te vreezen, of minder gevaarlijk in Spanje, dan hetzelve in Frankrijk geweest zoude zijn.

Aldus kon Z. M., eenstemming met deszelfs bondgenooten, niet anders verlangen, dan dat aan het Schier-eiland, even als aan deszelfs overzeesche provincien, een bestuur wierde gegeven, hetwelk hij beschouwt als het eenige waarvan men nog, in deze eeuw van rampen iets goeds kan hopen; doch, krachtens zijne verbindtenissen van 3—15 november 1818, moest Z. M. de in het werk gestelde revolutionaire middelen, om aan Spanje nieuwe instellingen te geven, ten hoogste afkeuren.

Zoodanig is het dubbeld denkbeeld; dat, in het antwoord; hetwelk het russisch kabinet aan den ridder *de Zea*, op last van Z. Keiz. M., heeft gegeven, is ontwikkeld. De Keizer twijfelt niet, of zijne doorluchtige bondgenooten zullen den inhoud daarvan goedkeuren, en misschien hebben zij reeds een dergelijk aan het hof van Madrid toegezonden. Dezelfde bedoelingen zullen hen waarschijnlijk dezelfde taal doen voeren; en even als Z. M., overtuigd, dat de misdaad nooit andere dan wrange vruchten voortbrengt, hebben zij, ongetwijfeld, even als hij, den aanslag betreurd, welke de geschiedrollen van Spanje heeft bezoedeld. Wij herhalen het; deze aanslag is beklagenswaardig. Dezelve is zulks voor het Schier-eiland en voor Europa, en de spaansche natie is thans het voorbeeld eener akte van boetdoening aan de volken der beide halfronden verschuldigd. Tot dus verre het treurig voorwerp van derzelver ongerustheid, kan zij overal slechts de besmetting harer rampspoeden doen duchten. Is er, in alle gevallen, te midden van deze hoofdstoffen van rampspoed; en wanneer zoo vele bewegredenen zich vereenigen, om de ware vrienden van het welzijn der natien te bedroeven, nog eene betere toekomst te wachten? Bestaan er eenige wijze en herstellende maatregelen, waarvan de uitwerkselen zijn zullen, om Spanje met zich zelf, als ook met de andere europesche Mogendheden, te verzoenen?

Wij durven het niet verzekeren; want de ondervinding heeft ons geleerd, de hoop op eene gelukkige gebeurtenis steeds als eene begoocheling te beschouwen, doch zoo men zich kan verlaten op berekeningen, welke het persoonlijk belang schijnt aan te wijzen, indien het geoorloofd is, te vermoeden, dat de cortes aan het belang van hun eigen behoud zullen gehoorzamen, dan zou men mogen gelooven; dat dezelve zich zullen spoeden, om, door eenen plegtigen maatregel, al het misdadige te vernietigen, dat, bij de omstandigheden, welke de verandering van bestuur in Spanje verzeld hebben, heeft plaats gegrepen. Het belang der cortes is met dat van Europa naauw verbonden. De misleide soldaten, welke hen beschermd hebben, kunnen hen morgen vervolgen, en hunne eerste pligt jegens hunnen Monarch, jegens Spanje, jegens hen zelven, schijnt die te zijn, van te bewijzen, dat zij er nooit in zullen toestemmen, om de insurrectie te wettigen. De hoop hierop schijnt derhalve niet zonder eenigen grond te zijn. Inmiddels is de Keizer verre van dezelve te voeden, en indien Hoogstdezelve de mogelijkheid van dusdanig eene gunstige uitkomst veronderstelt,

zou hij dezelve afhankelijk achten van de eensgezindheid, die zich, in de opinie der voornaamste mogendheden van Europa, zou openbaren over de akte, met welke de vertegenwoordigers van het spaansche volk de opening hunner deliberatien zullen kenschetsen. Deze eenstemmigheid, steeds zoo magtig, wanneer dezelve het kenmerk eener onherroepelijke daadzaak aanneemt, zou misschien de voornaamste leden van het ministerie Zr. Kath. M. tot overtuiging brengen en de verbonden hoven zouden een gemakkelijk middel hebben, om, aan hunne zaal, deze ontzagwekkende eenvormigheid bij te zetten.

De ministers in Frankrijk hebben, tot dusverre in hunnen eigen naam, met eenen gevolmagtigden van het hof van Madrid gehandeld. Zouden zij hetzelve tegenwoordig niet in het algemeen kunnen voordragen de bedenkingen, waarvan het kort begrip alhier volgt, en die het spaansch gouvernement het gedrag, als ook de politieke grondbeginselen der geallieerde monarchen, zouden te binnen brengen.

De Monarchen, konden de vijf ministers zeggen, hebben niet opgehouden, heilbeden voor den voorspoed van Spanje te vormen; zij zullen er steeds doen. Zij hebben gewenscht, dat instellingen, met de vorderingen der beschaving en met de behoeften des tijds, overeenkomstig, aan alle Spanjaarden, zoo in Europa, als in Amerika, lange jaren van vrede en geluk mogten verzekeren; zij wenschen zulks heden nog even zeer. Zij hebben gewenscht, dat deze instellingen wezenlijke weldaden zouden worden, door de wettige wijze, op welke zij zouden ingevoerd geweest zijn; ook heden verlangen zij nog hetzelfde.

Deze laatste bedenking zal de ministers van Z. K. M. doen bevroeden, met welke gevoelens van smart en droefheid de Monarchen de gebeurtenis van den 8sten maart, en de gebeurtenissen, welke dezelve zijn voorafgegaan, vernomen hebben. Volgens hun gevoelen, vordert het behoud van Spanje, zoo wel als het welzijn van Europa, dat deze misdaad plegtig miskend, deze vlek uitgewischt, deze ergernis vernietigd worde. De eer van eene dergelijke genoegdoening schijnt aan de cortes toe te komen. Dat zij het middel, tot het daarstellen van eene nieuwe wijze van gouvernement gebezigd, luide beweenen en afkeuren, en dat zij, eenen wijsselijk constitutionelen regeringsvorm bevestigende, de gestrengste wetten tegen oproer en opstand uitvaardigen.

Dan, en ook dan alleen, zullen de geallieerde kabinetten betrekkingen van vriendschap en vertrouwen met Spanje kunnen blijven behouden.

Deze bedenkingen, met gemeen overleg, door de vertegenwoordigers der vijf hoven ontwikkeld, zullen, van stonden aan, het spaansch ministerie het gedrag aanwijzen, hetwelk de geallieerde gouvernementen zullen houden, in geval de gevolgen van het op den 8sten maart voorgevallene de onlusten en de regeringloosheid in Spanje mogten doen voortduren. Zoo aan deze heilzame raadgevingen gehoor gegeven wordt; indien de cortes, in naam der natie, een onderpand van getrouwheid aan hunne Koning geven; indien het hun gelukt, om de rust in Spanje en den vrede in het Zuiden van Amerika op duurzame gronden te vestigen, dan zal de revolutie overwonnen zijn op het oogenblik, dat dezelve eenen triumf waande te behalen.

Indien, integendeel, de misschien al te gegronde vrees tot wezenlijkheid kwam, dan zouden de vijf hoven ten minste eenen heiligen pligt hebben vervuld; eene nieuwe daadzaak zou ten minste de grondbeginselen van het europeesch verbond geschetst, het doel van hetzelve aangetoond, deszelfs werking betoogd hebben.

De Keizer verwacht het antwoord van de hoven van Weenen, Londen, Berlijn en Parijs, op de communicatien, welke deszelfs kabinet hun te dien opzigte gedaan heeft, en verwittigt hen, dat de tegenwoordige memorie strekken moet tot eene instructie, welke hij aan alle zijne ministers, met opzigt tot de zaken van Spanje, doet afzenden.

De heer *Smith*, het schip the Williams kommanderende, heeft, in het laatst afgeloopen jaar, trachtende Kaap Horn om te zeilen, en, bij die gelegenheid, eene hoogere breedte dan gewoonlijk in die streken bereikt hebbende, omstreeks de 62° 30' zuiderbreedte en 60° westelijke lengte, een nieuw land ontdekt. (*Wij zullen de bijzonderheden dezer ontdekking m d..eelen.*)

„ De heer *Smith*, kommandant van het schip the Williams, dreef, tusschen Rio de la Plata en Chili, handel. Bij het omzeilen, in den verleden jare, van Kaap Horn, geraakte hij, zoo als reeds gemeld is, op hooger breedten dan gewoonlijk, ten gevolge waarvan hij, op eene zuiderbreedte van 62° 30, en op eene westerlengte van 60°, land ontdekte. Daar zijne omstandigheden hem destijds beletten, om de zaak nader te onderzoeken, zoo stelde hij zulks tot zijne terugkomst van Buenos-Aijres uit en toen werd hij, door nieuwe opmerkingen, van de belangrijkheid zijner ontdekking overtuigd. Zoodra hij, te Buenos-Aijres kennis van de zaak had gegeven, waren de speculanten dadelijk in de weer, en de zich aldaar bevindende Amerikanen bevlijtigden zich, om alle mogelijke narigten in te winnen, ten einde partij te trekken van eene ontdekking, welke aan eene handeldrijvende natie ontzaggelijke voordeelen belooft. Maar de kapitein *Smith* was een te goed Engelschman, dan dat hij aan hunne speculatien de hand zou hebben geleend, door hun dat gedeelte van het geheim, hetwelk hun van zoo veel belang was, mede te deelen. Hij had vastelijk besloten, om zijn land alleen de voordeelen zijner ontdekking te doen genieten; en, bij zijne terugkomst te Valparaiso, in februarij jl., wijdde hij zoo veel tijds aan de ontwikkeling van zijn ontwerp, als zijn voornaam doel, het doen eener veilige en winstgevende reis namelijk, hem toeliet.

„ Hij rigtte zijnen koers naar het westen, en zeilde langs de kusten van een vast land of van eene groote menigte eilanden, eene uitgestrektheid van 2 à 300 (engelsche) mijlen ver, alwaar hij groote baaijen, overvloedig met walvisschen, zeekalven, enz., vervuld, bespeurde. Hij ligte plannen, maakte teekeningen, vervaardigde eene kaart van de kust, deed peilingen, enz., met een woord, verrigtte alles, wat de bevarenste zeeman, uitdrukkelijk afgezonden, om het land te onderzoeken, zou hebben kunnen doen. Hij stapte zelfs aan wal, en nam, op de gewone wijze, in naam zijns Souvereins, bezit van het land, hetwelk hij *Nieuw Zuid-Shetland* noemde. De luchtsgesteldheid aldaar was gematigd, de kust bergachtig, en, naar allen schijn, onbewoond; doch het ontbrak er geenszins aan planten groei, want op vele plaatsen heeft hij dennen- en pijn-boomen gezien; over het algemeen geleek de kust veel naar die van Noorwegen. Na alle voorwerpen, zoo veel tijd en gelegenheid toelieten, onderzocht en nagespoord te hebben, zette hij zijne reis naar het Noorden voort.

„ Bij zijne aankomst te Valparaiso deelde hij zijne ontdekking aan den heer *Sheriff*, kapitein van Zr. Ms. schip de Andromache, hetwelk zich juist aldaar bevond, mede. De kapitein gevoelde aanstonds het belang van deze ontdekking en verloor geen oogenblik, om alle mogelijke maatregelen te nemen, ten einde van dezelve partij te trekken. Hij zond dadelijk de *Williams*, met eenige officieren van de Andromache, derwaarts terug, en de jongste brieven uit Chili melden, dat men de grootste hoop had op eenen goeden uitslag en op de voordeelen, welke de ontdekking moest ten gevolge hebben. Indien onze berigten naauwkeurig zijn, dan is er een wijdloopig verslag van de zaak bij het gouvernement ingekomen.

„ Zoo men een vlugtig oog op de kaarten der Atlantische zee en van den Stillen Oceaan werpt, dan zal men ontwaren, dat, hoezeer kapitein *Cook* veel hooger breedten bereikt, en bij gevolg zijne opinie gevormd heeft, naarmate hij niets dan uitgestrekte ijsbergen heeft gezien, de meridiaan van dien reiziger 45 graden westelijker dan de ligging van Nieuw Zuid Shetland was, latende alzoo ondoorzocht eene uitgestrekte ruimte op de paralel van 62°, tusschen dit land en en de Sandwichs-eilanden, op omtrent 28° westelijke lengte. Hij heeft bijna de 67° bereikt, maar op eene westelijke lengte van 137° à 147°. *La Perouse* is niet verder dan de 60° 30 geweest; *Vancouver* niet verder dan omstreeks de 55°; andere zeevarenden zijn de straten van Magellaan en van le Maire gepasseerd; het grootste gedeelte heeft zoo na mogelijk aan Kaap Horn gehouden, ten einde, zoo zij dachten, de passage in den Stillen Oceaan te bekorten. Alle deze omstandigheden leveren genoegzame redenen op, om te kunnen uitleggen, waarom deze belangrijke ontdekking niet eerder geschied is."

den 14 augustus

De graaf *van Liverpool* heeft aan H. M. geschreven, dat hij haren brief aan den Koning had voorgelegd, doch dat hij van Z. M. geen last ontvangen had, om op den inhoud van denzelven te antwoorden.

Men heeft aan de Koningin kennis gegeven, dat men, wanneer zij des nachts op haar land, huis Brandenbourghouse zou zijn, eene poging zou doen, om haar van daar op te ligten en naar eene geheime plaats te vervoeren. De Koningin heeft het berigt van eene zoo dwaze onderneming in den wind geslagen; echter hebben eenige jonge lieden, nadat dit gerucht bekend is geworden, zich vrijwillig aangeboden, om alle nachten bij de verblijfplaats van H. M. de wacht te houden. (*Staats en Rotterd. Courant.*)

den 15 aug.

Wij zullen (zegt de *Courier*), echter niet zonder groote smart, onder de oogen onzer lezers brengen eene soort van manifest, dat de Koningin tegen den Souverein en de opperste constitutionele regerings magten van dit land heeft uitgevaardigd. Hetzelve is gisteren in het dagblad de Times geplaatst geweest, en heeft eene smartelijke sensatie bij alle verstandige en aan de nationale instellingen verkleefde lieden gemaakt, maar heeft waarschijnlijk deszelfs doel bereikt, door de reeds te zeer gaande gemaakte hartstogten aan te zetten van een grauw, dat opgehitst wordt door oproerigen, welke eene omverrewerping van zaken verlangen. De burgerlijke regeringsmagten nemen alle voorzorgen, welke de voorzigtigheid kan aan de hand geven, om de ondernemingen te voorkomen of te straffen van die bedorven lieden, welke, van de gelegenheid, die het proces der Koningin hun aanbiedt, zoeken gebruik te maken, ten einde den arbeid van het parlement hinderlijk te wezen of de publieke rust te storen. Wij zullen ons onthouden van eenige aanmerking op dien brief der Koningin te maken. Misschien reeds heden zal dezelve door de hoogste en meest daartoe competente regeringsmagten beantwoord worden.

Brief van de Koningin aan den Koning.

Mijn Heer!

Na de ongehoorde en onverdiende vervolging, die, jaren lang, in naam en op gezag van Uwe Maj., tegen mij in het werk gesteld is, eene vervolging, welke de tijd, in plaats van te verzachten, nog kwaadaardiger en duurzamer heeft gemaakt, is het niet zonder eene groote opoffering mijner innigste gevoelens, dat ik heb kunnen besluiten, om, zelfs bij wijze van vertoog, thans dezen brief aan Uwe Maj. te zenden. Maar, overwegende, dat de koninklijke waardigheid op den grondslag van het publiek welzijn rust, dat deze bedenking boven alle anderen behoort te gaan, en de gevolgen inziende, welke uit de tegenwoordige, inconstitutionele, onwettige en tot dus verre ongehoorde procedures kunnen voortvloeijen, zoo kan ik, met deze gevoelens in het gemoed, mij niet onthouden van nogmaals mijne smartelijke grieven onder Uwer Ms. oogen te brengen, in hoop, dat, indien kwalijkgezinde raadslieden al nog Uwe Maj. mogten aanzetten, om aan de reclamatien van eene eerbiedige, getrouwe en beleedigde gemalin regt te weigeren, gij overgehaald zoudt kunnen worden, om haar regt te doen, door bedenkingen, welke de eer en de waardigheid uwer kroon, de duurzaamheid, het geluk en de veiligheid gelden van een regtvaardig en getrouw volk, welks edele harten door onderdrukking en wreedheid verontwaardigd worden, vooral wanneer deze met verdrukking en ten spot der wetten worden uitgeoefend.

Het gevoel van het aan mijn karakter en aan mijne kunne verschuldigde verbiedt mij, om, in geringe bijzonderheden, op te klimmen tot de wezenlijke reden van onze huisselijke scheiding of tot de talrijke en onverdiende beleedigingen, welke mij vóór dat tijdstip zijn aangedaan; maar aan Uwe Maj. overlatende, om met den huwelijkseed overeen te brengen, het, door dergelijke middelen, uit uw huis te drijven van eene gemalin, welke een kind in hare armen had, zal Uwe Maj. mij veroorloven, dat ik denzelven te binnen breng, dat deze daad geheel van u gekomen is; dat de scheiding, wel verre van door mij gezocht te wezen, door een tegen mij gewezen vonnis veroorzaakt is, zonder dat daarvoor eenige andere oorzaak is opgegeven, dan uwe eigene neigingen, welke, zoo als Uwe Maj. zich geliefde uit te drukken, niet onder uw opzigt stonden.

Zoo ik, van mijne zijde, over dit besluit van Uwe Maj. niet bedrukt ware geweest, zou ik daardoor eene groote onverschilligheid voor de pligten der welvoegelijkheid aan den dag hebben gelegd; zoo ik geene tranen gestort had op het gelaat van dat dierbaar kind, welks toekomstig hartzeer niet dan al te zeer te voorzien was, dan zou ik mij den naam van moeder hebben onwaardig gemaakt; maar mij, zonder klagen, daaraan te onderwerpen, zou even zoo goed geweest zijn als eene innige overtuiging van schuld, of een gebrek aan gevoelens, welke het aan de gekrenkte en gehoonde vrouwelijke eer betaamt, aan den dag te leggen.

„ Het vreedzame en zachte gezelschap," dat mij door Uwe Maj. werd aangeboden, was, in mijn oog, slechts eene zwakke vergoeding voor de smart, veroorzaakt door de overweging van den hartslag, welke het noodlottige, door Uwe Maj., met zich aan zijn eigen neigingen over te geven, gegeven voorbeeld aan de openbare zeden toebragt; en vooral toen ik de bedrogen verwachting beschouwde van eene natie, die met zoo veel grootmoedigheid in onze vereeniging voorzien, en zich vermaakt had in het koesteren der hoop, welke zij kwam te scheppen uit eene vereeniging, die zij met zulke bewijzen van genegenheid en vreugde had aanschouwd.

Maar, helaas! rust en genoegen waren te veel, dan dat ik dezelve zou hebben kunnen genieten. Van den dorpel zelfs van Ur. Ms. deur, werd de moeder van uw kind, door spionnen, verklikkers en verraders vervolgd, welke in het werk gesteld, aangemoedigd en beloond werden, om strikken te spannen voor den goeden naam en het leven van haar, die U. M., nog zoo kort geleden, gezworen had te zullen vereeren, achten en beminnen.

(*Het vervolg in het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 27sten* JANUARI, 1821.

(Vervolg der Courant.)

Toen ik mij uit de omhelzingen mijner ouders rukte, om den zoon van *George III*, den erfgenaam van den britschen troon, mijne hand te schenken, toen zou er niets minder dan eene stem des Hemels vereischt geworden zijn, om mij voor eenige onregtvaardigheid of hoon te doen vreezen. Hoe groot was dus mijne verwondering, toen ik bespeurde, dat men verraad tegen mij gesmeed en tot rijpheid gebragt had; dat er valsche eeden tegen mij in orde gebragt en tot een ligchaam vereenigd waren; toen er eene geheime regtbank tegen mij gezeten had; toen er eene oordeelveiling over mijne daden had plaats gehad, en dat alles zonder dat ik van den aard der beschuldiging of van de namen der getuigen eenig berigt had bekomen; En waar zijn de woorden, die de gevoelens kunnen uitdrukken, verwekt door de daadzaak, dat deze wijze van handelen gegrond was op een gedaan verzoek van en op geleverde bewijzen door den vader van mijn kind, door mijnen natuurlijken zoo wel als wettelijken beschermer!

Doch, in weerwil van het gedrag zonder voorbeeld van die regtbank, een gedrag, hetwelk, vervolgens, zelfs in het parlement, het onderwerp van gestrenge en onwederlegbare aanmerkingen geweest en ook in de besluiten van den geheimen raad afgekeurd geworden is; in weerwil der geheimhouding, welke bij de werkzaamheden van dien raad werd in acht genomen; in weerwil van de sterke verzoekingen, om valsche getuigenissen tegen mij voor denzelven te doen afleggen; in weerwil, dat men mij geene gelegenheid heeft gegeven, om die getuigenissen te wederspreken; in weerwil van alle deze voor mijne vijanden zoo uitgemaakt gunstige omstandigheden, heeft zelfs deze geheime raad mij van alle misdaad vrijgesproken, en alzoo beslist, dat mijne voornaamste beschuldigers der hatelijkheden meineed gepleegd hadden. Maar destijds is gebleken (nadat het proces was afgeloopen), dat de aard van die regtbank medebragt, dat een valsche eed, voor dezelve afgelegd, *geene wettelijke* misdaad was! En alzoo was, op het verzoek en op de bede van Uwe Maj., ten einde kennis van mijn gedrag te nemen en over hetzelve vonnis te vellen, aangesteld geworden eene regtbank, competent, om den eed af te nemen, competent, om getuigen onder eede te hooren, competent, om vonnis te vellen, competent, om vrij te spreken of te straffen, maar boven alles competent, om de zoodanigen, welke valschelijk tegen mij gezworen hadden, aan de straffen en boeten te onttrekken, welke de wet op den vooroverlegden meineed stelt, en den onteerenden oplegt. Hoe groot ook, natuurlijker wijze, mijne verontwaardiging voor deze schandelijke ontdekking van wet en geregtigheid zijn moest, zoo maakte dezelve echter plaats voor het medelijden met hem, die zijnen vorstelijken persoon kon vernederen, door de ergste dezer alom bekende en nadehand beroemde meineeden te ondersteunen en te begunstigen.

Er bleef, desniettemin, een persoon over, wiens regtschapen ziel door niets bewogen kon worden, in wiens hart de onregtvaardigheid nooit plaats vond, wiens hand steeds gereed stond, om de ongelukkigen op te beuren, en de onderdrukten te bevrijden. Tot zoo lang deze goede vader en Souverein zijne koninklijke functien uitoefende, had zijne onschuldige schoondochter niets te vreezen. Tot zoo lange de beschermende hand van wijlen uwen beminden en voor altijd betreurden vader over mij was uitgestrekt, was ik in veiligheid. Doch de smartelijke gebeurtenis, welke de natie van de werkzame pogingen van haren deugdzamen Koning beroofde, heeft mij een' vriend en beschermer, en alle hoop van rust en veiligheid in het toekomende, doen verliezen. Als toen werd de laster tegen uwe onschuldige gemalin de beste aanbeveling, om tot koninklijke gunst te geraken, en het verraad jegens haar, lag den grond tot onbepaalde rijkdommen en eeretitels. Voor dergelijke aanbevelingen verdwenen bekwaamheden, deugd, lange diensten, uwe bijzondere vriendschap, uwe koninklijke verbintenissen, uwe zoo schriftelijke als mondelinge beloften en onderpanden. Uw kabinet is op dien grondslag te zamen gesteld. Gij hebt tot uwe raadslieden mannen geroepen, voor welker personen en grondbeginselen gij voormaals volstandig den grootsten afkeer betoond had. Het belang der natie, en zelfs uwe eigen gevoelens, in alle andere betrekkingen, zijn aan de vervulling van uw verlangen, om mijn lijden te verzwaren en mijne vernedering te verzekeren, opgeofferd. Gij hebt in uwe raadsvergaderingen rondom u mannen geplaatst, welke gij haattedet, welker eenigste verdiensten bestonden in mij af te vallen, en gereed te staan, om mij op te offeren, en welker dragt uitgeoefend is op eene wijze, en van gevolgen is verzeld geweest, derzelver oorsprong waardig. Aan deze onbillijke en ontaarde verbintenis zijn de menigvuldige rampen, welke de natie thans verduren moet, toe te schrijnen, dewelke eene opeenstapeling van ellende en vernedering opleveren, verzeld van zoodanige daden van geweld en wreedheid, dat uwe doorluchtige vader, liever dan die aan zijn nijver, getrouw en dapper volk op te leggen, verkozen zou hebben, aan het hoofd van dat volk om te komen.

Toen het zekerst middel, om tot eer en rijkdommen te geraken, daarin bestond, om mij te lasteren, te schenden en te verraden, zou het zeker vreemd zijn geweest, indien men geene lasteraars, kwaadsprekers en verraders in overvloed gevonden had. Uw hof is het tooneel geworden, veel minder van beschaafde zeden en verfijnde manieren, dan van lage kuiperijen en guiterij. Zwermen spionnen, veiloopene ligtmissen en lage verklikkers zijn op de plaatsen verscheenen, welke voormaals door matigheid, deugd en de eer bezocht werden. Alle de verschillende ontberingen en smadelijkheden, welke ik te verduren heb gehad; alle de hoon, waarmede ik, van den dag van uwe verheffing tot het regentschap, tot aan dien van mijn vertrek naar het vasteland, stortelijk ben overstelpt geworden, op te tellen, zou evenzeer wezen als te beschrijven alle personele beleedigingen, alle rampen, die, met uitzondering van personeel geweld, een menschelijk wezen opgelegd kunnen worden; verstoken van vader, broeder, schoonvader, en, in haren gemaal, haren doodelijksten vijand ziende; ziende hen, die mij hunne ondersteuning beloofd hebben, door belooningen omgekocht, om zich onder mijne vijanden te scharen; mij, uit achting voor het karakter van den vader mijns kinds, en door het verlangen om de verstoring van zijn geluk te beletten, moetende wederhouden, om mijne vijanden, ten aanzien van het heelal, te beschuldigen; uit eigen belang verlaten van hen, welke mijne natuurlijke maagschap waren; levende in vergetelheid, terwijl ik het middenpunt van al wat luisterrijk is, moest zijn; aldus vernederd, bleef mij slechts eene vertroosting, de liefde van mijn eenig en bemind kind, over. Mij die te doen genieten, zou eene te groote toegevendheid geweest zijn. Mijne dochter te zien; haar in mijne armen te drukken; mijne tranen met de hare te vermengen; hare tedere omhelzingen te genieten, en uit haren mond de verzekering van eene eeuwige liefde te ontvangen; dusdanig gestreeld, getroost, ondersteund en gezegend te worden, dit was te veel, om mij toe te staan. Zelfs op de slavenmarkt, belet het geroep van: „O! Mijne moeder! Mijne moeder! O! Mijn kind! Mijn kind!" de begeerlijkheid, om het de slagtoffers van een te scheiden. Doch uwe raadslieden, onmenschelijker dan slavenhandelaars, hebben, zonder wroeging, de moeder van haar kind gerukt.

Aldus verstoken van het gezelschap mijns kinds, of in de noodzakelijkheid gebragt, om, door het doen van pogingen, om dat gezelschap te behouden, haar het leven te verbitteren, besloot ik, tot eene tijd lange afwezigheid, in hoop, dat de tijd mij, in gelukkige dagen, aan haar zou terug geven. Die dagen, helaas! moesten nimmer aanbreken. Alleen moeders, en moeders, die eensklaps van hunne eenigste en toegenegendste dochters beroofd worden, kunnen mijne smarten en mijn lijden waarderen. Die moeders zullen over mijne droefheid oordeelen bij het vernemen van den dood van mijn kind, en bij de herinnering van den laatsten blik, de laatste woorden en alle de aandoenlijke omstandigheden van onze scheiding. Die moeders zullen den afgrond van mijne smart zien. Ieder schepsel, dat een menschelijk hart bezit, zal eene traan van verteedering met mij storten. En zal het heelal als nu niet met verontwaardiging vernemen, dat die gebeurtenis, geschikt, om het gemoed, te vermurwen, het teeken tot nieuwe zamenzweringen, en voor de onvermoeidste pogingen, ter verdelging van deze verlatene moeder, geweest is. Uwe Majesteit heeft mij mijn kind ontrukt; gij hebt mij buiten staat gesteld, haar hulp te kunnen toebrengen; gij hebt mij van de mogelijkheid verstoken, van hare laatste beden voor hare moeder te hooren; gij hebt mij, afgezonderd, verlaten en met een gebroken hart gezien, en dit is het oogenblik, dat gij ter verdubbeling der vervolgingen tegen mij waarts hebt uitgekozen.

Dat de wereld uitspraak doe over de benoeming eener commissie in een vreemd land, zamengesteld uit inquisiteurs, spionnen en verklikkers, om de onderwerpen van beschuldiging tegen uwe gemalin, zonder dat er eene aanklagte gedaan is, te ontdekken, bijeen te zamelen en in orde te brengen; dat de wereld uitspraak doe over het bezigen der ambassadeurs in eene dergelijke zaak, en over het overhalen van vreemde hoven tot deze onderneming: doch wat betreft de genomene maatregelen, om aan deze voorloopige operatien een bepaald effekt te doen hebben, daar over staat het aan mij, om te spreken, behoort het aan mij, om vertoogen aan Uwe Maj. te doen, komt het mij toe, om te protesteren, is het mijne zaak, om u mijn besluit te doen kennen.

Ik heb steeds een billijk onderzoek gevraagd. Dit is hetgeen ik thans nog verzoek en dat mij geweigerd wordt. In plaats van een billijk onderzoek, moet ik mij aan een vonnis van het parlement, zonder de vorm van eene wet voorgedragen, onderwerpen. Ik protesteer hier tegen, en wel op de volgende gronden:

De onregtvaardigheid van mij eene klare en duidelijke beschuldiging te ontzeggen, van mij de namen der getuigen te weigeren, van mij de opgaven der namen van plaatsen, alwaar de voorgewende daden bedreven zouden zijn, af te slaan: dit is genoegzaam treffend en stuitende, doch tegen de constitutie van het hof zelven, verzet ik mij vooral en protesteer op de plegtigste wijze daar tegen.

Wat er ook te voren, betrekkelijk bills van boeten en straffen, mag plaats hebben gehad, geene derzelve kunnen hier, met uitzondering van die, welke de Koningin, gemalin van *Hendrik VIII* betreft, van toepassing zijn, daar U. M. hier de klager is. Hier is het onderwerp der bill, om, wat u betreft, te doen, wat gij *goed* oordeelt en om mij *veel kwaad* te doen. Gij zijt dus partij en de eenigste klagende partij.

Gij hebt uwe klagte bij het Hoogerhuis ingediend. Gij hebt aan dat Huis geschrevene en verzegelde documenten doen ter hand stellen. Een geheim comité van dat Huis heeft de documenten onderzocht. Hetzelve heeft gerapporteerd, dat er termen tot procedures bestonden; en alstoen heeft het Huis, alleenlijk op dat rapport, eene bill te voorschijn gebragt, welke de hoonendste lasteringen tegen mij bevat en mij tot echtscheiding en degradatie veroordeelt.

De onregtvaardigheid, om die bill voor de wereld publiek te maken, zes weken voor dat er zorg gesteld was, om mij de gelegenheid te verschaffen van de daarin aangevoerde daadzaken te kunnen wederleggen, is te blijkbaar, dan dat de natie daar over niet eenhellig zou zijn; en, in waarheid, de procedures zelf zijn tot hiertoe van zoodanigen aard, om de geheele wereld te overtuigen, dat men mij geene geregtigheid wil laten wedervaren. Doch indien zelf geene dezer procedures, was, meer geene dezer ontegenzeggelijke voorteekens van een besluit om mij leed te doen, bestonden, dan nog zou ik, uit de zamenstelling van het Hoogerhuis zelven, de zekerheid bekomen, dat ik daarvan geene geregtigheid te verwachten heb.

Uwer Majs. ministers hebben deze vervolging aangeraden. Zij zijn verantwoordelijk voor den raad, dien zij geven; zij zijn, aan straf onderworpen; zoo zij in gebreke blijven, om hunne beschuldigingen te bewijzen; en niet alleen maken zij een gedeelte mijner regters uit, maar zij zijn het, welke de bill hebben ingevoerd, en het is overbekend, dat zij steeds de meerderheid in het Huis voor zich hebben, zoo dat hier, zonder verder te gaan, een duidelijk bewijs voorhanden is, dat het Huis ten voordeele van de bill en gevolgelijk tegen mij zal beslissen.

Maar er bestaan daarenboven redenen, waarom de ministers eene meerderheid in dit geval hebben, en deze redenen zijn niet op de gewone gevallen toepasselijk. Uwe Majs. is de klagende partij; aan Uwe Maj. komt het toe, om de pairs te benoemen en in rang te bevorderen. Een groot aantal der tegenwoordige pairs zijn door u zelven tot die waardigheid benoemd, en bijna allen kunnen, naar goedvinden en volgens het welgevallen van Uwe Maj., hooger stijgen. De groote meerderheid der pairs zijn, zoo in hunne personen, als in hunne familien, in het bezit van ambten, trekken pensioenen en andere emolumenten, alles zoo lang het Uwe Maj. behaagt, als welke hun die, naar zijn goedvinden, kan ontnemen. Meer dan vier vijfde gedeelten der pairs bevinden zich in dat geval en verscheiden derzelve zouden alzoo welligt het grootste gedeelte hunner inkomsten kunnen verliezen.

Indien er, tegen alle verwachting, bij eenige der pairs, dewelke waarschijnlijk de meerderheid zullen uitmaken, eene strekking, om de bill te verwerpen, gevonden wierd, dan kunnen eenige

der pairs bevel bekomen, om zich aan boord hunner schepen, naar hunne regementen, naar hunne gouvernementen, of aan andere ambtsbezigheden te begeven, en, hetgeen eene even onrustbarende magt uitmaakt, er kunnen nieuwe pairs voor deze zaak aangesteld worden en hunne stem bij de beslissing uitbrengen. Er is zeer weinig twijfel aan, of uwer Ms. ministers zouden dergelijke maatregelen, indien zij dezelve, ter hunne vervolging te doen gelukken, noodig oordeelden, aanraden, aangezien zij, tot dus verre, door niets ter wereld, hoe onregtvaardig of hatelijk het ook wezen moge, weerhouden zijn geworden.

Een dergelijk korps als een geregtshof te beschouwen, zou zoo veel wezen als dezen heiligen naam lasteren; ook zou het verzwijgen van mijne denkwijze te dien opzigte zoo goed zijn, als stilzwijgend tot mijne eigen vernietiging, als ook tot eene logen jegens de natie en het heelal, de hand te leenen.

In het Lagerhuis kan ik niet meer redenen van geruststelling bespeuren. De invloed van Zr. Ms. ministers is in de beide huizen dezelfde, en Uwe Maj. is wel onderrigt van de daadzaak, dat de meerderheid in dat Huis uit lieden bestaat, welke door de pairs en door de thesaurie van Uwe Maj. daarin geplaatst zijn.

Het valt mij indedaad verdrietig, deze zaken aan Uwe Maj. bloot te leggen; en indien zulks Uwe Maj. insgelijks smart, verzoek ik, dat men in acht neeme en zich herinnert, dat men mij genoodzaakt heeft, om dit verhaal te doen. Het is noodzakelijk, dat ik tegen deze wijze van procederen protestere, of dat ik, dezelve stilzwijgende goedkeurende, mijne eer opoffere. De onschuld kan de beschuldigde niet beveiligen, wanneer de regters en de gezworenen door den beschuldiger verkozen zijn; en indien ik mij stilzwijgende aan dusdanige regtbank onderwierp, zou ik tot mijne eigen onteering medewerken.

Op deze grondslagen protesteer ik tegen deze wijze van procederen. Ik vorder eene teregtstelling voor een hof, welks gezworenen onpartijdig zijn gekozen, en waarbij de procedures openlijk en regelmatig worden gevoerd. Dusdanige teregtstelling verlang ik en wil mij aan geene andere onderwerpen. Indien Uwe Maj. bij de tegenwoordige procedures volhardt, zal ik mijne beschuldigers, zelfs in de kamer der lords, onder de oogen treden; maar ik zal alle uitspraak, welke men tegen mij mogt vellen, als niet het minste mijne eer benadeelende beschouwen, en ik zal mij aan geenerlei onnis, dat niet door een hof van justitie zal uitgesproken zijn, ten minste wanneer men er mij niet met geweld toe dwingt, onderwerpen.

Thans heb ik mijne bezwaren openhartig aan U. M. opgegeven, en mijne inzigten en voornemens verklaard. Gij hebt al de verachting, waaraan de goede naam eener vrouw kan blootgesteld worden, over mij uitgestort. In plaats van mij, volgens uwen plegtigen eed, te beminnen, te eeren en te achten, hebt gij mij, met haat en afkeer, en met alle middelen van verguizing, vervolgd. Gij hebt mij mijn kind, en daar door mijn eenigste genot en vertroosting, ontrukt. Gij hebt mij weenende de wereld ingezonden, en mij, zelfs in mijne rampspoeden, met onophoudelijke kwellingen vervolgd. Na mij alles, behalve mijne onschuld, ontnomen te hebben, zoudt gij thans, door eenen valschen schijn van regtvaardigheid, mij zelfs de achting van die onschuld te bezitten, willen ontnemen. De vergiftigde kelk en de ponjaard zijn krachtiger dan valsche getuigen en partijdige regtbanken, en minder wreed, dan deze, dewijl de eer dierbaarder is dan het leven. Indien mijn dood U. M. genoegen had kunnen geven, zoudt gij dien verkregen hebben, onder de eenige voorwaarden van mij eene plaats in hetzelfde graf, waarin mijn kind rust, te geven; maar dewijl gij mij onteerd ten grave zoudt willen doen dalen, zal ik mij tegen deze poging verzetten, met alle de middelen, welke het den Hemel behagen zal, mij te verleenen.

Brandenburg-House, den 7den augustus 1820.

(*geteekend*) CAROLINA, R.

Deze brief is door een' boodschapper der Koningin te Windsor gebragt, met een biljet van H. M., waarbij zij sir *Bloomfield* verzoekt, denzelven dadelijk aan den Koning ter hand te stellen. De heer *Keppel* heeft, bij afwezigheid van den heer *Bloomfield*, den brief aangenomen, en dien onmiddellijk aan eerstgemelden, op Carlton-House, gezonden. De heer *Bloomfield* heeft, in den namiddag van den 8sten, den brief aan H. M. terug gezonden, met berigt, dat, ingevolge de bevelen en algemeene instructien des Konings, alle de te doene mededeelingen door de handen van Zr. Ms. gouvernement moesten gaan. De Koningin heeft dien ten gevolge den brief dadelijk aan lord *Liverpool* gezonden, hem verzoekende, dien onder de oogen des Konings te brengen. Deze heeft geantwoord, zulks onverwijld te zullen doen. De Koningin, op den 11den, nog geenerlei antwoord ontvangen hebbende, heeft nader aan lord *Liverpool* geschreven, om hem te vragen, of hij iets naders wegens haren brief aan den Koning wist te melden. Lord *Liverpool* heeft, denzelfden dag, van Combewood geschreven, dat hij van den Koning geenerlei bevel had bekomen, om de Koningin eenige mededeelingen ten gevolge van haren brief te doen geworden.

(*Staats Courant.*)

NEDERLANDEN.

STEENWIJK, *den 10 augustus.*

Wat er vreugde in deze omstreken, toen onlangs Z. K. H. de Prins van Oranje dezelve met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereerde, niet minder was de blijdschap, die, hier en in de nabijgelegene kolonien van Weldadigheid, door de komst en het vertoeven van 's Konings tweeden zoon, den geliefden Prins der Nederlanden, algemeen werd opgewekt.

Z. K. H. had zoo vroegtijdig het Loo verlaten, dat dezelve reeds 's morgens ten acht ure deze stad binnen reed, alwaar hij, onder een herhaald hoezee, aan het logement op de markt, door den tweeden assessor der commissie van weldadigheid, ontvangen, alsmede door de hoofden van het plaatselijk bestuur verwelkomd werd. Terstond daarop beklom de beminde Vorst het rijtuig, bestemd om Hoogstdenzelven naar de kolonien van Weldadigheid te voeren. Begeleid door den tweeden assessor, nam Z. K. H. aldaar alles, met zigtbare belangstelling, en, zoo veel de tijd toeliet, naauwkeurig in oogenschouw; en liet niet na meermalen Hoogstderzelver goedkeuring te betuigen.

Treffend was het schouwspel, hetwelk zich bij herhaling in de kolonien deed zien: Een weldadig Vorst, omringd door een aantal beweldadigden, welker dankbare erkentenis zich uitdrukte in het doelmatig gezang en vreugdegejuich; terwijl zij deszelfs pad met bloemen bestrooide, als een zinnebeeld hunner wenschen voor het levensgeluk van Hem, die, als hoofden beschermer der maatschappij van Weldadigheid, bloemen op hun levenspad doet groeijen, op hetwelk welzer slechts distelen en doornen wiessen.

Wel te vreden over hetgene Z. K. H. had gezien en gehoord, keerde dezelve binnen deze stad terug. De tweede assessor had gezorgd, dat alhier eene collation in gereedheid was, en aan eenige honoraire en correspondeerende leden der maatschappij van weldadigheid, benevens derzelver echtgenooten, de gelegenheid verschaft, zich daarbij, met den Doorluchtigen Voorzitter dier maatschappij, te verheugen in den bloei der kolonien, en Hoogstdeszelfs vriendelijk onderhoud eenigen tijd te genieten. De Vorst stelde, bij die gelegenheid, eenige zeer doelmatige toasten in, welke gepast werden beantwoord. Spoediger dan men gewenscht had, sloeg het uur, tot 's Vorsten vertrek bepaald, en Hoogstdezelve verliet, na onderscheidene blijken van welwillendheid en minzaamheid gegeven te hebben, deze stad, onder het gejuich der menigte en de stille wenschen van vele voor het geluk van zijnen Doorluchtigen persoon.

(*Staats Courant.*)

NIJMEGEN, *den 14 augustus.*

Op zaturdag, den 5den dezer, waren wij hier getuigen van eene daad, welke vermelding verdient. *Geertruida Knijen*, huisvrouw van *Leendert Maassen*, beurtschipper van Nijmegen op Rotterdam, over eenen gang of plank naar haar schip willende gaan, hetwelk aan de kade vast lag, had het ongeluk in de rivier de Waal te vallen, en onder het schip te geraken. *Hendrik Jan van der Wedde*, alhier woonachtig in de nabijheid des schip zijnde, zag den val der vrouw, en nam dadelijk het moedig besluit om haar zoo mogelijk, uit het dreigend levensgevaar te redden. Te dien einde liet hij zich tusschen de kade en het schip nederzakken, met oogmerk, om de ongelukkige, door toereiking van zijn been, middel te verschaffen, om zich boven water te houden. Hij moest zich daartoe met de eene hand aan het boord des schips, en met de andere aan de kade vasthouden. Na vele mislukte pogingen, slaagde hij in zijn doel; de drenkeling greep een zijner beenen vast, en hield zich alzoo boven water. Dan nu was het gevaar nog niet voorbij; de last moest hem, in zijne moeijelijke stelling, indien die lang aanhield, spoedig te zwaar worden; en zoo zou hij met de aanvankelijk geredde naar beneden hebben moeten storten: ter goeder uur kwamen echter, door zijn geroep, eenige personen ter hulp toesnellen, en de drenkeling zoowel als de redder werden behouden aan wal gebragt.

(*Staats Courant.*)

BRUSSEL, *den 22 augustus.*

Men meldt van de fransche grenzen, dat verscheidene personen, tot de oude fransche armee behoord hebbende, en onlangs weder in dienst gesteld, zich oproerige en beleedigende gesprekken tegen het koninklijk geslacht hebben veroorloofd en zelfs hier en daar oproerige kreeten hebben aangeheven; men voegt en echter bij, dat verscheidene dadelijk in verzekerde bewaring zijn genomen en aan den regter overgeleverd.

(*Haarl. Courant.*)

GENT, *den 22 augustus.*

Men maakt groote toebereidselen voor de uitreiking van de medailles aan de bekroonde fabriekanten en kunstenaars, en voor de viering van den feestdag. Onder de tentoongestelde voorwerpen, aan welke de gouden medaille is toegewezen, noemt men het orgel *à crescendo* van den heer *de Volder*; het model eener sluis van den heer *Grootaers* te Brussel; de vijlen van den heer *Poncelet Raunet* te Luik; de lakenen van den heer *Engler* van Brussel; de gedrukte katoenen van den heer *Basse*, van Brussel; de baai 's van de heeren gebroeders *de Smet*, te Gent; de chirurgicale instrumenten van den heer *Bonneels*, te Brussel; de chemische voorwerpen van den heer *I. J. A. Gogel*, te Bloemendaal; het lederwerk van den heer *Seghers*, te Brussel; het zee-uurwerk van den heer *Rouma*, te Luik; de geschilderde en vergulde porseleinen van den heer *Faber*, uit Brussel; en de meubilen en vergulde bronzen van de heeren *Lefebvre en Caters van Doornik*.

ZWITSERLAND.

LUCERN, *den 8 augustus.*

De talrijke oneenigheden tusschen de verscheiden gedeelten van het kanton Unterwald hebben den landdag, gedurende deszelfs tegenwoordige zitting, lang bezig gehouden. Alle de afgevaardigden hebben de noodzakelijkheid gevoeld van eenmaal een einde te maken aan twisten, welke jaarlijks op nieuw ontstaan, en tot dusverre nog niet hebben kunnen beslist worden. Dewijl er, bij de gelegenheid, belangrijke punten van het binnenlandsch publiek regt in Zwitserland behandeld zijn geworden, zijn de discussien zeer belangrijk geweest. De deliberatien hebben voornamelijk geloopen over de questien, betrekkelijk het etablissement van Zwitsers in andere kantons of distrikten. In de zaak van Unterwald heeft deze bijzondere omstandigheid plaats, dat dit kanton twee verschillende gouvernementen en wetgevingen heeft, en dat het ten uiterste moeijelijk is, om eenstemmigheid in die wetgevingen, onder de inwoners van een en hetzelfde kanton, te brengen.

Onze stad is, in dit oogenblik, vol vreemdelingen. Daaronder bevinden zich vele, welke uit Italie terug gekomen zijn, aangezien de reizigers thans vrij groote zwarigheden ondervinden, ten minste zoo hunne paspoorten niet in de allerbeste orde zijn.

LAUSANNE, *den 11 augustus.*

De landdag heeft zich, in derzelver zitting van den 1sten augustus, bij uitsluiting bezig gehouden met eene nota van Z. Exc. den minister van Frankrijk, betrekkelijk de vallei van Dappes, in het kanton Waadland, waarvan het fransch gouvernement de teruggave reclameert. Het is algemeen bekend, dat de vallei van Dappes, sedert eeuwen, een gedeelte van Helvetie uitmaakte, en met deszelfs grondgebied vereenigd was tot op het oogenblik, dat het *Buonaparte* behaagde, om den afstand van dat klein grondgebied van Zwitserland te vorderen, op de stellige verzekering eener vergelding, die nimmer plaats heeft gehad. Men weet, insgelijks, dat, bij de akte van het congres van Weenen, de vallei van Dappes aan Zwitserland is terug gegeven; dat de grenzen van Frankrijk, zoo als het traktaat van Parys dezelve heeft aangewezen, deze vallei niet bevat, en dat, door geene nadere akte hoegenaamd der mogendheden, de bepalingen van het congres deswege zijn ingetrokken. Men weet, eindelijk dat het kanton Waadland geene schadeloosstelling voor de talrijke opofferingen, aan hetzelve, door de akte van het congres van Weenen, toegekend, bekomen heeft, behalve juist die zelfde vallei, bij welker betrekkingen Zwitserland zelve belang heeft, uit hoofde dat het grondgebied van het kanton, zoodanig als hetzelve bestaat, bij de bondgenootschappelijke akte gewaarborgd is. Deze zoo vermogende beweegredenen moeten zich reeds tegen eenen nieuwen afstand van dat klein grondgebied van Zwitserland verzetten, en reeds hebben dezelve tot grondslag eener nota gediend, welke de landdag besloten heeft, in antwoord aan het fransch ministerie, hetzelve te doen toekomen.

(*Staats Courant.*)

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 8 augustus.*

Den 5den heeft, op het koninklijk slot, de plegtigheid van den H. doop aan den zoon van Z. K. H. prins *Frederik* van Pruissen plaats gehad; hebbende de jonge prins de namen van *Frederik Wilhelm Lodewijk Alexander*, bekomen.

Gisteren is hier het treurig berigt ingekomen, dat Z. Exc. de groot-ridder van de Roode Adelaars-orde en gewezen opperland-hofmeester van Silesie, de geheime staats-minister *von Massow*, op zijne reize naar Carlsbad, den 30sten junij jl., te Görlitz overleden is.

(*Staats Courant.*)

DENEMARKEN.

SLEESWIJK, *den 31 julij.*

Eene waarschijnlijk reeds krankzinnige vrouw, de vrouw eens koetsiers, heeft, den 18den dezer, alhier eene allerijsselijkste daad verrigt. Zij verwurgde met eigen handen, gedurende de afwezigheid van haren man, hare vier kinderen, alle vier meisjes, van een tot 9 jaren oud, binnen den tijd van een uur, met het voornemen, om dezelve gelukkiger te maken, wanneer zij deze booze wereld ontrukt zoude zijn. De moordenares is in verzekerde bewaring gebragt, en de kinderen zijn, twee aan twee in dezelfde kist, plegtig begraven geworden.

(*Staats Courant.*

Advertentie.

DE hoofd-inspecteur van den waterstaat, ten gevolge bekomen autorisatie en onder nadere approbatie van Zijne Excellentie den heere Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, voornemens zijnde, op woensdag den 15den februari eerstkomende, des morgens ten 9 uren, ten kantore en overstaan van den heer resident van Batavia, in het openbaar aan de minstvorderende, uitte besteden:

1°. Het dempen van de gracht, ringsom de koffij lombongs, nabij de westzijdsche pakhuizen, en het afbreken der bruggen over dezelve.

2°. Het uitdiepen van de buiten Tijgersgracht.

3°. Het maken eener beschoeijing ter lengte van 95 roeden, langs een gedeelte derzelve.

Verwittigd de daartoe gegadigdens, dat de bestekken en conditien, acht dagen voor de besteding, ten kantore van den heer resident van Batavia, ter lezing zullen liggen; gelijk mede bij den inspecteur der 1ste afdeeling *J. Tromp*, op Molenvliet, door welke nader inlichting zal worden gegeven, gelijk mede door de opzieners van den waterstaat, aan des begerende, aanwijs in loco worden gedaan.

De hoofd-inspecteur voornd:
J. PEEREBOOM, Iz.

Bekendmaking.

DE resident van Batavia, uit de bij hem ontvangen berigten van den hoofd-inspecteur van den waterstaat ontwaard hebbende, dat sommige eigenaren en bewoners van huizen en tuinen langs den Molenvlietsche dijk en elders gelegen, zich bij de door het departement van den waterstaat ter gelegenheid van de jongste overstroming, daargestelde hoogstnoodzakelijke voorzieningen tot behoud van gemelde dijk, tegen het weghalen van aardspecie van hunne respectieve erven verzet of dan wel daar over ongenoegen betoond hebben, waardoor tot vertraging van den voortgang van het werk en vermeerdering der kosten, de benodigde specie van eene verdere afstand is moeten aangevoerd worden, acht het dienstig, de eigenaren en bewoners van welmelde huizen en tuinen, onder opmerking van het belang het welk voor hun in het behoud van gemelde dijk gelegen is, bij dezen uitte nodigen, om het departement van den waterstaat vrijelijk over de tot het bovengemeld einde benoodigde aardspecie te laten beschikken op zoodanige plaatsen alwaar zulks geen nadeel veroorzaakt, behoudens echter het regt tot het eischen van vergoeding of herstelling na mate de omstandigheden zulks zullen komen te vorderen.

BATAVIA, *den 16 januari 1821.*

De resident voornd.
Js. DE BRUIJN.

Bekendmaking.

IN het gedrukte, met den 1sten dezer in werking gebragte, reglement op het verhuren van paarden en op het rijden der rijtuigen, door eene uitlating in het aan de landsdrukkerij gezonden afschrift, eene feil ingeslopen zijnde bij art. 16, *vierde zinsnede*, alwaar staat:

„ Indien het traject grooter is dan veertien palen, enz.

't welk zijn moet:

„ Indien het traject grooter is dan zeven palen, tot en met den veertienden paal enz.

zoo wordt hiermede de verbeterde lezing ter algemeene kennis gebragt.

BATAVIA, *den 8sten januari 1821.*

De resident,
Js. DE BRUIJN.

*** DE insolvente boedels van wijlen *D. G. van der Keer*, *Lie Tjipko* en *Ong Pathict*, aan de desolate boedel kamer overgegeven zijnde, zoo wordt ingevolge provisioneel reglement artikel 9, elk en een iegelijk die aan dezelve iets verschuldigd is, af van dezelve te vorderen heeft, verzocht om daar van opgave te doen, binnen den tijd van zes weeken van heden af te rekenen.

BATAVIA, *den 18 januari 1821.*

Op last van de desolate boedel kamer.
de secretaris,
J. G. DE BOOSER.

*** DE weeskamer te Batavia, verzoekt elk en een iegelijk die iets te vorderen heeft van, dan wel schuldig is, aan de boedels van de alhier ab-intestato overledene *Samuel Groube*, *Hendrik Brak* en *Roelof Adrianus Hugenholtz*, daar van aan haar aangifte of betaling te doen.

BATAVIA, *den 18 januari 1821.*

Op last van de weeskamer.
de secretaris,
J. G. DE BOOSER.

IN den loop van de maand februari 1821, de dag nader te bepalen, zal verkocht worden de vastigheden behoorende tot den boedel van den nu wijlen *Anthonij Macaré*, gelijk mede voor afbraak, het huisje van wijlen de weduwe *Kauffman*, staande en gelegen op Kampong-malaijo, zullende de konditien van verkoop in tijds bekend gemaakt worden.

Batavia, den 18 januari 1821.

Op last van de Weeskamer,
De secretaris,
J. G. DE BOOSER.

DE inspecteur der vaccine noodigt hiermede de geneesheeren en heelkundigen dezer plaatse, ten vriendelijksten uit, hem het getal der door hen in het afgeloopen jaar gevaccineerde voorwerpen, schriftelijk te willen inzenden.

De inspecteur voornd.
C. L. BLUME,
Med. Doct.

BATAVIA, *den 17 jan. 1821.*

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	schip	kapitein
Amsterdam,	*Ned. Schoon Verbond*,	P. F. Wegener.
Dito,	*Amerik. William*,	Rutter.
Dito,	*dito. Stakesbij*,	Hinderson.
Dito,	*dito. Helvetius*,	S. Swift.
Dito,	*dito. Van Couver*,	Livet.
Rotterdam,	*Ned. Baron van der Capellen*,	Purvis.
Dito,	*dito. Dijkzigt*,	M. Azon Jacometti.
Dito,	*Eng. Fort William*,	Glass.
Dito,	*dito. Rousseau*,	Jefferson.
Antwerpen,	*Ned. Concordia*,	A. Willems.
Bengalen,	*Eng. Pallas*,	Roberts.
Maccasser,	*Ned. Elizabeth*,	Schindehutte.
Canton,	*dito. Middelburg*,	D. J. Bolling.

welke in lading liggen en in den loop der volgende maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester aan de post-kantoren te Samarang en Sourabija worden bezorgd.

BATAVIA, *den 25 januari 1821.*

De postmeester,
C. MUIJSKEN.

Post-kantoor te Samarang.

WORDT bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat de volgende schepen en mindere vaartuigen in lading liggen, om naar Europa en naar havens in Indië te vertrekken.

Naar Nederland --- Ned. schip *Hunter*, W. Hodges, in de loop van deze maand.
Dito --- Ned. schip *Jonge Pieter*, J. Vink, in de loop van de maand februari.
Dito --- Amerik. schip *Messenger*, J. Buffenton, in de loop van de maand april of mei.
Dito --- Amerik. schip *Merimack*, T. Bunten, do. do.
Dito --- Amer. schip *Paterson*, N. Pearce, in de loop van de maand april of mei.
Dito --- Amerik. brik *Ellen Douglas*, S. C. Martin, do.
Naar Amerika & Nederland --- Amerik. schip *Fame*, C. Reijnolds, in de loop van de maand maart.
Naar Banjermassing --- Arab. brik *Joseph*, Said Oessien, in de loop van de maand februari.
Dito --- Maleij. sala sala *Boejang Slamat*, Allie, do.
Dito --- Chinees. toop . . . . . ., Ho Hianko, do.
Dito --- Chin. schoener *Pamalang*, Tan Kieseeng, do.
Naar Sourabaija & Banjermassing --- Maleij. toop *Berkat*, Najip, dito.
Dito --- Maleij. toop *Lambangsarie*, Akop, dito.

Brieven of paketten kunnen ter verzending met bovengemelde schepen en vaartuigen, aan het post-kantoor, bezorgd worden.

SAMARANG, *den 20 januari 1821.*

De postmeester.
H. W. GEZELSCHAP.

Post-kantoor te Sourabaija.

WORDT ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Sourabaija, paketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden met de na te melden schepen en vaartuigen, dewelke staan te vertrekken.

Naar de Molukkos --- schip *Mastora*, kapit. Said Allowij Habbashij.
Dito --- brik *Aurora*, kapit. J. C. Gebhard.

SOURABAIJA, *den 20 januari 1821.*

De postmeester,
J. VAN ZEIJL.

Wisselkours.

BATAVIA, *den 25sten januari 1821.*

Amsterdam,	4-m. zigt, . .	52 *st.*	per sp. mat.
London,	6-m. zigt, . .	5 *schell.*	per sp. mat.
Calcutta,	30-dag. zigt,	200 *sicca rop.* per 100 sp. matten.	

*** Getrouwd,
LODEWIJK ELGENHUISEN, *luitenant der eerste klasse ter Zee.*
met
GEERTRUIDA CLASINA ESSER.
Sourabaija, den 14 jan. 1821.

*** Getrouwd,
D. HENDRIKS, *1ste luitenant der artillerie.*
met
A. M. SMIT, wed. *Nederbosch.*
SOURABAIJA, *den 14 jan. 1821.*

*** HEDEN namiddag om 5 uren, verloste voorspoedig van eene dochter, *A. H. Fretz*, geliefde huisvrouw van
J. VAN SLINGERLANDT, *kapt.*

*** OVERLEDEN vrouwe *Suzanna Jacoba Sander van Biesterfeld*, echtgenoote van VAN ZEELAND.
BATAVIA, 22 *jan.* 1821.

*** HEDEN overleed aan verval van krachten, onze waarde schoonvader en vader, de weledele geboren gestrenge heer en Mr. *Cornelis Albertus Adrianus van Oldenbarneveld* genaamd *Tullingh*, oud lid bij den hoogen raad van justitie te Batavia, in den ouderdom van circa 51 jaren, nalatende drie onmondige kinderen.

Batavia, den 15 januari 1821.

L. G. KILIAN,
L. KILIAN geb. *van Oldenbarneveld* genaamd *Tullingh.*

*** HEDEN overleed alhier in den bloei zijns levens, de heer *Heinrich Ludwig Ihno*, directeur van 's lands-drukkerij; door zijne bekwaamheden en ijver in zijne werkkring, genoot hij de achting zijner meerderen en als een hartelijk en waren vriend, betreuren hem zijne bijzondere vrienden.

H. J. MEIJNDERTS, *executeur.*
P. WEDDING, *geass. executeur.*
BATAVIA, *den 23 jan.* 1821.

ALLE degenen die iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *Heinrich Ludwig Ihnen*, in leven directeur van 's lands-drukkerij, gelieven daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van drie weken, aan de ondergeteekenden executeuren.

H. J. MEIJNDERTS.
P. WEDDING.

BATAVIA, *den* 25 *jan.* 1821.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te vorderen hebben uit, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer *William Liddle*, in leven burger alhier, gelieven daarvan opgave te doen, voor ultimo februari aanstaande, aan de teekenaresse.

E. PULLEN.
wed. *Liddle.*

PROBOLINGO, 18 *jan.* 1821.

ALLE de genen welke iets te pretenderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den wel edele gestr. heer *J. B. Leijfeldt*, in leven chirurgijn majoor alhier, gelieve daar van opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken gerekend van dato heeden aan de executeuren.

C. VAN HAASEN,
V. WAARDENBURG.

SUMANAP, *den* 6 *jan.* 1821.

Advertentie.

ALLE die iets te pretenderen hebben dan wel schuldig zijn, aan den boedel van wijlen den oud majoor der mooren *Abdul Ganie Mohamat Alie*, gelieven zich te addresseren bij de ondergeteekende executeuren, gerekend van heeden af tot ultimo februari 1821.

J. WOLFS, en
H. ABDUL RAUP.

BATAVIA, *den* 18 *januari* 1821.

KOMMISSARISSEN in den boedel van den 1ste luitenant adjudant *Zeecke*, van het 20 bataillon infanterie, op den 1 januari 1821. te Sourabaija overleden, verzoeken alle degenen die eenig regt hebben op, of wel verschuldigd zijn aan voormelden boedel zich binnen den tijd van zes weken na dato dezer te willen melden.

E. G. A. VON LETTOUW, *1ste luit.*
A. RAS, *2 luitenant, beide van het 20 bataillon infanterie.*

SOURABAIJA, 2 *januari.*

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben of te verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *G. Belfroij*, in leven luitenant kolonel der artillerie, en plaatselijke kommandant van het Fort Oranje, gelieve daarvan opgave of te betaling te doen binnen de tijd van zes weken, van heden afgerekend, aan

A. E. JANSEN.
wed. *Belfroij*, en
C. ROSEMEIER.

Testamentaire executrice en executeur.

Sourabaija, 12 *januari* 1821.

DIE iets te pretenderen heeft, of schuldig is, aan de nalatenschap van wijlen den luitenant der Chinezen *Souw Kong Ko*, gelieve zig daarmede voor ultimo februari aanstaande te adresseren, aan zijne zoons en testamentaire executeuren *Souw Tji Tjoan* en *Souw Tjin Kee*; en worden die genen, waarvoor voornd. luitenant *Souw Kong Ko* borg was gebleven, verzocht zich voor ult. februari, van andere borgen te voorzien.

BATAVIA, 24 *jan.* 1821.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op Maandag den 29sten januari.

VOOR het negotie-huis van den heer *Piolle*, staande in de Kostraat, van huismeubelen, rijtuigen, schilderijen, muzijk instrumenten, eene fraaije verzameling boeken, kinder speelgoed, een billard-tafel, bourdeaux wijn op bottels, etc., etc.

Op Dingsdag den 30sten januari.

VOOR het negotie-huis van de heeren *J. F. Arnold & Co.*, staande aan de westzijde van de Groote-rivier, van rood. wijn op vaten, dito bordeaux in kisten, kurke proppen, witte en zwarte zijde mans en damus kousen, nieuwe Engelsche zadels met dies hoofdstellen, schrijfbehoeftens, lampen, en andere goederen meer.

Als mede voor rekening des boedels van wijlen den heer *J. Velthuizen.*

Een meid genaamd *Rosetta*, van Boegies, huismeid, met haar 2 kinderen, zijnde,

Een jonge genaamd *Ahat*, van Batavia, aankomende lijfjonge, en

Een meisje genaamd *Rosina*, van Batavia, oud 2 jaren.

Op Woensdag den 31sten januari.

VOOR het negotie-huis van de heeren *Forestier & Co.*, staande aan de westzijde van de Groote-rivier, van brandewijn in pijpen, marmere vloer-steenen, platen en bade kuipen, anchovis in vatjes, vasen, kopjes, enz., van albaster met artificieele bloemen en vruchten, een groep der drie gratien in albaster, Fransche liqueuren in bottels, spaansche en bruine zeep, gezoute visch, beschuit, hartebeesten, hammen, enz.

Op Donderdag den 1sten februari

IN de tuin van wijlen den heer *Ede Hendriks*, staande op Molenvliet, van wagens, paarden, slaven, huismeubelen, kleederen, goud- en zilver-werken, enz.

Alsmede voor rekening des boedels van wijlen den heer *van de Ven*, van huismeubelen, kleederen, slaven, goud- en zilver-werken, enz.

Op Vrijdag den 2den februari

VOOR het negotie-huis van de heeren *Deans, Scott & Co.*, staande aan de oostzijde van de Groote-rivier, van wagens, zadels en toebehooren, hoeden, forte piano, porceleinen en glaswerken, kurken, zeep, fijne hemden, pantelons en vesten, shawls, zeil gaaren, zakdoeken, tamarinde, enz. enz.

Te koop.

1°. EEN modern hegt en sterk huis van zes kamers, met deszelfs wel ingerigte bijgebouwen, en eene daarbij behoorende klappertuin, staande en gelegen aan den Bojongschen weg te Samarang.

2°. Een stuk grond mede aan den voorschreven weg gelegen, zeer geschikt om op hetzelve eene tuinzinge te bouwen.

Beide perceelen te bevragen, bij den ritmeester *Holmberg de Beckfeld*, te Samarang.

DE ondergeteekende biedt te koop aan, het erf n°. 25, afzonderlijk, en het erf n°. 26, behouwd met een huis, stalling en bijgebouwen, beide gelegen op 't Koning's Plein.

A. G. T. FETMERGER.

BATAVIA, *den* 17 *jan.* 1821.

To be Let or Sold.

THE DWELLING-HOUSE at Biedara China, belonging to Mr. *S. Fraser*, lately occupied by Mr. *Muntinghe*; Apply to Messrs. *Miln, Haswell & Co.* Great-river Street.

Batavia, 19th January 1821.

HIPPOLITE DE HARVEN EN JOHANNES DIEDERIK VAN LEEUWEN, hebben de eer bekend te maken dat zij alhier hebben opgerigt een huis van negotie en kommissie onder de firma van *de Harven & Co.*, en ten dien einde hebben gehuurd het beneden-lokaal van het huis van den heer *Charles Lindam*, op de Groote rivier no. 52, alwaar reeds bij hen te bekomen zijn allerhande soorten van Japansche goederen, aangebragt per het schip FORTITUDE, voorts meubelen, glas-werken, pendules, jagtgeweeren, sabels, lampen, artificieele bloemen, shawls, galanterie waren, roodewijn van de heeren *Roest* en *Ellinckhuizen*, te Rotterdam, maderawijn, brandewijn, bier, genever, hammen, kaas, boter, spermacetie kaarsen enz. alles tot de civielste prijzen.

DE HARVEN & Co.

Batavia, den 17 *jan.* 1821.

For Sale,

BY THE SUBSCRIBER.

MADEIRA Wine, in pipes, at Spanish Dollars 250 per pipe—in half pipes 125—in bottles, 16 Rupees per dozen.

Also, recently imported:

American Flour, Tar, Butter, Cheese, and Spermaceti Candles.

ROBERT ADDISON.

Batavia, 24th Jan. 1821.

BIJ *de Haart*, zijn voor goedkoope prijzen jongst aangebragte Japansche goederen voor gereed geld te bekomen, als: sakkie, soija, miso, connomon, schutzels, paijongs, juweel- tabak- snuif- en maçons-dozen, vogel-kooijen, inktkokers, Japansch grijs-linnen, buikbanden, stroo dozen en mandjes, zijde kabaijen, thee bladen, en andere goederen meer.

E. *van der Horst*, verkoopt zijne aangebragte Japansche goederen, in de buiten Nieuwpoort-straat het huis n°. 6.

Advertentie.

BIJ de ondergeteekenden zijn te bekomen, hollandsch zijl- en presenning doek, zoomede groot en ordinair formaat schrijf papier, aangebragt met het Nederlandsche schip HENRIETTA ELIZABETH, kapt. *H. C. Christiaans.*

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, den 11 *januari* 1821.

Advertentie.

Manuel Vicente Pereira, superkarga van de Portugeesche brik ASSUMPCAO maakt het geëerd publiek bekend, dat hij te koop heeft alle soorten van fijne en grove Chineesche goederen, in het huis N°. 26 op groot Roea Malakka.

BIJ de heeren *Colville, Jutting & Co.* zijn te bekomen de volgende goederen pas aangebragt per de schepen BARON VAN DER CAPELLEN en DIJKZIGT, als bier, jenever, ham, kaas, Engelsche manufacturen, echte oude madera wijn, roode wijn, etc. etc.

Batavia, 11 *januari* 1821.

IN het magazijn van den ondergeteekenden, zijn te bekomen differente pas aangebragte goederen per de schepen, *Cornelia, Flora, Middelburg & Henriette* en *Betsey*; als:

Anchovis in keldors,
Genever,
Hammen,
Haring,
Boter,
Leidsche en Stolksche kasen,
Len visch in blikken,
Gedroogde zure appelen,
Pruimedanten,

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 27sten* JANUARI, 1821.

(Vervolg van het Bijvoegsel.)

Boereboontjes,
Boslemmer messen,
Smijrnasche vijgen,
Koffij molens,
Gemalen loodwit,
Brandewijn op morellen,
Ligt zwaar bier,
Mostert in potjes,
Hollandsche sigaren,
Hollandsche Tabak in dosen,

BATAVIA, *den 11 januari* 1821.

KRUIJT, & BURGESS.

Advertentie.

BIJ *Westermann & de Nijs*, zijn in kommissie te bekomen de ondervolgende pas van Japan aangebragte goederen, als: tarwe, sakkij, gekookte en ongekookte soija, vruchten, mande werk, paijongs, schutzels, thee, lakwerken, grijs linnen en krip in soort; als mede pas aangebragte roode wijn, jenever, Utrechtsch bruin bier, hammen, boter, seltzer water, spermaceti kaarsen, cardamom en wes meer.

Te koop.

EEN excellente reiswaagen bij *Westermann & de Nijs.*

Bekendmaking.

BIJ *L. Maas*, op Weltevreden, zijn te huur drie bendies met paarden.

Advertentie.

BIJ *Brouwer, Nolthenius & Co.*, zijn factuurswijze te bekomen, Japansche goederen, aangebragt per de NIEUWE ZEELUST en FORTITUDO, bestaande in manufacturen, lakwerken, soija, sakij, paijongs, matten, etc. etc.

Batavia, 12 *januari* 1821.

DE ondergeteekenden heeft weder met de laatst aangekomen schepen ontvangen:

Boter.
Kaas.
Hammen.
Gerookt vleesch.
Bier.
Zalm.
Genever.
Zwitzersche kaas.
Beste Hollandsche sigaaren.
Gedroogde Caapsche vruchten.
Roode wijn en madera wijn.
Zuur kool, etc. etc. etc.

welke artikelen, benevens de bevorens door hem vermelde, tot de billijkste prijzen te bekomen zijn.

Batavia, 11 *januari* 1821.

E. CORNELISSEN.

Binnen Nieuwpoort-straat.

BIJ de heeren *Colville, Jutting & Co.*, zijn te bekomen de volgende goederen, pas aangebragt per de schepen FANNIJ & JORINA, als jenever, wijn, boter in potten, hammen en kaas, etc. etc.

Batavia, 18 *januari* 1821.

Advertentie.

BIJ *Leps & Co.*, in kommissie te bekomen, pas aangebragt met het schip de FLORA, kapitein *Klein*, extra beste hammen, gerookt vleesch, Engelsche mostaard, Zwitzersche kaas, banket en koek in blikken, *van der Veens* elixer, Haarlemmer olie, Europische schrijf inkt, en diverse andere provisie etc.

Advertentie.

BIJ *Leps & Co.*, te bekomen extra beste roode wijn van *Ellinghuizen*, nu eerst aangebragt, benevens varinas tabak in dozen en kanassers, provisien etc. Ook zal eerdaags uitgegeven worden eene catalogus van eene fraaije verzameling boeken.

Advertentie.

BIJ de gebroeders *Beijnen*, zijn te bekomen verscheidene soorten van Japansche goederen, als mede boter in dubbelde fusten, en zalm in blikken, enz.

BIJ *A. L. Forestier & Co.*, zijn te bekomen de ondervolgende goederen, pas aangebragt met het schip GLIDE, kapitein *Ford*, van Frankrijk, en de brik VANCOUVER, kaptein *Leach*, van Boston; brandewijn, claret wijn in vaten, liqueuren, anchovis, castile zeep, levantsche amfioen, marmere vloersteen van 14 en 16 duimen, marmere tafel bladen van verscheidene lengte en breedte, marmere was kuipen, schoone versierde vasen, manden en bekers van albaster met bloemen, schotels met marmere vruchten, eene groep der drie gratieen in albaster met voet stukken en bloemen, gezoute spek, Amerikaansche tabak, en gedroogde gezoute kabeljauw visch.

BATAVIA, *den* 17 *januari* 1821.

A. L. FORESTIER & CO. have for Sale, just landing from Ship GLIDE, *Captain* Ford, *from France, and Brig* VANCOUVER, *Capt.* Leach, *from Boston.*

BRANDY; Claret Wine, in casks; Liqueurs; Anchovies; Castile Soap; Levant Opium; Marble Tiles, 14 and 16 inches; Marble Slabs, of various dimensions; Marble Bathing Tubs; Beautifully ornamented Vases; Baskets and Cups of Alabaster, with flowers and pedestals; Dishes of Fruits, &c.; Great Group of the three Graces in Alabasten, with pedestal, band of flowers, &c.

Salt Pork; Figs; Tobacco; and dry salt Cod Fish.

Batavia, 16th Jan. 1821.

Vracht en Passage,

Naar Amsterdam.

HET snel-zeilende fregat-schip DE NIEUWE ZEELUST, kapitein *P. Swart*, zal met alle mogelijke spoed geexpedieerd worden; iemand genegen zijnde goederen op vracht te laden of passage te contracteren, gelieve zich te adresseren aan de heeren *J. Schill & F. A. Brandt*, zijnde gemelde heeren door mij benoemd als agenten van gemelden bodem.

P. SWART, *kapitein.*

Batavia, 18 *januari* 1821.

Vracht en Passage,

Naar Amsterdam.

MET het snel-zeilende gekoperd Nederlandsch brik-schip NORDLOFF, kapitein *J. H. Breukemeijer*, dezelve zal medio februari zeilen; iemand genegen zijnde goederen op vracht te laden of passage met dezelve te nemen, adresseere zich ten kantore van

ROMSWINCKEL & BRANDT.

Batavia, den 18 *jan.* 1821.

Vracht en Passage,

VAN hier naar Rotterdam, met het extra wel bezeilde schip BARON VAN DER CAPELLEN, kapt. *W. Purvis*, te vertrekken in het laatst van de maand februari; adres bij de heeren *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 25 *januari* 1821.

Freight and Passage,

TO ROTTERDAM.

PER the fast-sailing Ship BARON VAN DER CAPELLEN, Capt. *Wm. Purvis*, to sail about the end of February. Apply to Messrs. *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 25th Jan. 1821.

Passage,

VAN hier naar Rotterdam, met de extra wel bezeilde en nieuw gekoperde brik DIJKZIGT, kapitein *M. Azon Jacometti*, is bijzonder gemakkelijk ingerigt voor den overvoer van passagiers en voorzien van eene fraaije luchtige en ruime kajuit, zal medio februari van hier vertrekken; adres bij *Colville, Jutting & Co.*

Batavia, 11 *januari* 1821.

Vracht naar Sourabaija.

MET het schip EMILE, kapt. *L. Christensen*, adres bij den kapitein, ten kantore van *Colville, Jutting & Co.*

Vracht en Passage,

Naar Amsterdam.

MET het snelzeilend gekoperd fregatschip RESOLUTIE, kapt. *A. van der Abeele*, zal tusschen den 20 en 25 februari zeilen, adres bij *Brouwer, Nolthenius & Co.*

BATAVIA, 25 *jan.* 1821.

DE ondergeteekende maakt bekend, zijn aanstaand vertrek naar Holland.

LIPJES, *kapt.-kwartm.*

Bekendmaking.

DE ondergeteekenden maken bij deze aan het publiek bekend, dat uithoofde den eerstgenoemde van voornemen is, na Europa te vertrekken, hunne associatie onder de firma van *J. F. Arnold & Co.*, met ultimo dezer maand zal zijn gedesolveerd, en dat alle nog uitstaande zaken, die firma betreffende, gedurende het aanwezen van den eersten door hun, en na deszelfs vertrek, door laatsgemelden zullen gelikwideert worden.

BATAVIA, *den* 10 *januari* 1821.

J. F. ARNOLD,
CHARLES LINDAM.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende brengt hier mede aan het publiek ter kennis, dat hij het negotie huis van *J. F. Arnold & Co.*, overgenomen heeft, en na ultimo van deze maand de negotie en kommissie zaken alleen op zijn naam zal continueeren.

BATAVIA, *den* 10 *januari* 1821.

CHARLES LINDAM.

Advertentie.

IEMAND bekend zijnde met het leven of overlijden van *Jan Quiding, junr.* als sous-luitenant met de paket boot 't HAASJE, voor de kamer Amsterdam, in december 1793 uit Texel naar herwaarts gezeild, word verzocht hiervan informatie ten kan-

zore van de ondergeteekenden te geven, zullende in geval van overlijden het bekostigde ter verkrijging der dood cedul, door hun met dank worden gerestitueerd.

VAN RIJCK, PREDIGER & CO.

Batavia, 11 *januari* 1821.

JAVASCHE

Zee-assurantie Societeit.

IN eene op heden gehouden Algemeene Vergadering van actie-houders, zijn tot mede directeuren, met en benevens,

Den heer *P. Jessen*,
" " *D. A. Fraser*,
" " *G. Haswell*.

Verkozen,

Den heer *B. van Starckenborgh Jutting*,
" " *J. Schill*,
" " *J. C. Romswinckel*.

in plaats van de aftredende directeuren,

Den heer *B. van Starckenborgh Jutting*, op nieuw verkozen.
" " *J. F. Arnold*,
" " *C. J. Smulders*.

BATAVIA, *den* 17 *januari* 1821.

Namens directie,

H. BLOM, *sec*.

WORDT bekend gemaakt dat voor het loopende jaar 1821, tot directeuren van de Beurs zijn benoemd:

Den heer *P. Jessen*,
" " *F. A. Brandt*,
" " *P. Skelton*,
" " *R. Prediger*.

in plaats van de aftredende directeuren,

Den heer *B. van Starckenborgh Jutting*,
" " *R. Prediger*, op nieuw benoemd.
" " *P. Skelton*, dito.
" " *G. Haswell*.

BATAVIA, *den* 17 *januari* 1821.

H. BLOM, *sec*.

*** *Ter Lands-Drukkerij wordt, tegen betaling van f 6:-:, afgeleverd het Naamboekje voor het 2de halfjaar 1820. als ook de nummers 31 tot en met 40 van het staatsblad 1820. prijs f 1: 20 st.*

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Nederlandsche* Staats-Almanakken *voor het jaar* 1820, *à f 7*.

TE KOOP, *ter Lands-Drukkerij Bataviasche* Almanakken *voor* 1821, *prijs f 2*.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.